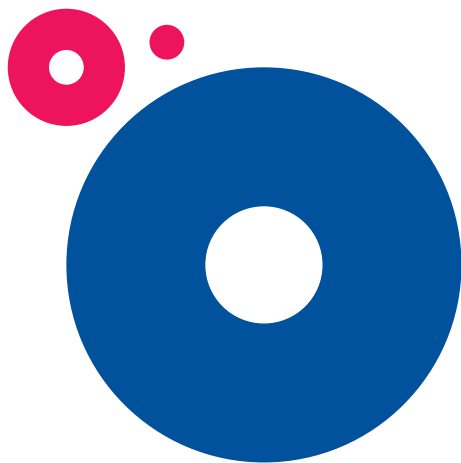

DFS årsberetning 2011

Bestyrelsens beretning, beretninger fra råd og nævn, udvalg og arbejdsgrupper, medlemsorganisationer, vedtægter

Dansk
Folkeoplysnings
Samråd

Indholdsfortegnelse

1. Bestyrelsens skriftlige beretning	7
I. Strategi og udvikling	7
II. Interessevaretagelse	8
III. Livslang læring	10
IV. Demokrati og aktivt medborgerskab	12
V. Medlemsservice	13
VI. Kommunikation	14
VII. Internationalt organisationsarbejde	16
VIII. Internt	17
2. Bestyrelsen, interne udvalg og arbejdsgrupper	24
Bestyrelsen	18
Interne udvalg og arbejdsgrupper	19
3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg	20
Repræsentationer nationalt	26
Repræsentant i internationale organisationer	27
Internationale tillidsposter	27
4. Medlemsorganisationer	28
Medlemsorganisationer, adresseliste	28
Partnerorganisationer, adresseliste	30
Medlemsorganisationer, antal delegerede	31
5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd	33
6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet	37

Beretning for DFS' virksomhed 2011

1. Bestyrelsens skriftlige beretning

I. Strategi og udvikling

I.1. Strategi 2011

I december 2010 fastlagde bestyrelsen DFS' strategi for 2011. De fem indsatsområder fra årene før blev videreført:

- Nye relationer og mere styrke
- Synlighed og politisk bevågenhed
- Rammer og vilkår
- Differentiering og målretning
- Styrket international profil.

Derudover blev der tilføjet et sjette indsatsområde med baggrund i bestyrelsens beslutning om at igangsætte et arbejde med at udvikle en flerårig strategi for DFS:

- Strategiudvikling.

Strategien for 2011 blev formuleret mindre konkret i forhold til tidligere års strategier. Der blev beskrevet nogle hovedprioriteringer under hvert indsatsområde, men det var ikke en udtømmende liste over DFS' aktiviteter. Baggrunden for det er en erkendelse af, at en strategi skal være præget af en vis fleksibilitet, så arbejdet løbende kan justeres i forhold til opståede behov og muligheder. Således er noget blevet nedprioriteret i løbet af året, mens andet er kommet til.

Med henblik på at skabe nye relationer og mere styrke er der i årets løb blevet arbejdet på at få oprettet og styrket lokale samråd, således at der i dag er samråd i 52 af landets 98 kommuner. Der er også blevet opbygget et tættere samarbejde med Danmarks Biblioteksforening (DB) og med DUF. Forsøget på at udvikle et samarbejde med KL har ikke båret frugt i ønsket omfang. I stedet er der etableret kontakt til Børne- og Kulturchefforeningen med henblik på en tættere dialog til det kommunale niveau. Der har desuden været arbejdet på at få et positivt samarbejde med VUC. Det arbejde er fortsat i gang.

DFS involverede sig meget aktivt i Folketingets revision af folkeoplysningsloven og fik bl.a. genindført obligatoriske folkeoplysningsudvalg i alle kommuner. I den forbindelse fik vi en betydelig politisk bevågenhed, og vi har i løbet af året vedligeholdt vores gode landspolitiske kontakter. Ambitionen om at deltage aktivt i aktuelle samfundsmæssige debatter har derimod været lidt vanskelig at indfri. DFS har deltaget aktivt i EU's frivillighedsår, bl.a. med temamøder og Go-Card-kampagnen "Du gør en forskel".

I samarbejde med Fritid og Samfund, DUF og idrætten stod DFS bag en guide, en række konferencer i hele landet samt hjemmesiden www.folkeoplysningspolitik.nu med det formål at understøtte arbejdet med at udarbejde de kommunale folkeoplysningspolitikker, som den nye lov kræver. Brobygningsnetværket har formået at få betydelig indflydelse på den nuværende regerings tanker om en fleksuddannelse. I foråret holdt DFS en konference sammen med DB om lokale partnerskaber mellem bibliotekerne og den folkeoplysende voksenundervisning. DFS har desuden initieret et samarbejde med DB og Ældre Sagen om at løfte ældres it-kompetencer, hvilket resulterede i en pulje på 20 mio. kr. af satspuljemidlerne til formålet. Årets KolloKollo-konference for medlemsorganisationer havde frivillighed og partnerskaber som temaer. Partnerskaber var også et tema, som DFS rejste i Dialogforum for folkeoplysning.

På grund af reduceret kapacitet på sekretariatet har arbejdet med differentiering og målretning måttet nedprioriteres. Det gælder bl.a. udviklingen af kontakt- og dialogformer med medlemsorganisationer, realkompetenceområdet og dokumentationsarbejdet. Det høje niveau i kommunikationsarbejdet er opretholdt. Dertil kommer, at vi har arbejdet med nye felter, støtten til små

DFS har deltaget aktivt i EU's frivillighedsår, bl.a. med temamøder og go-card kampagnen "Du gør en forskel".

foreningsblade og kulturelle foreningers lokaleforhold.

På det internationale område nåede vi flere konkrete målsætninger: Per Paludan Hansen blev genvalgt til EAEA's bestyrelse, og DFS deltog aktivt i ICAE's verdenskongres og generalforsamling i Malmø og i EAEA's generalforsamling samme sted.

Der har gennem hele året været arbejdet på at udvikle en ny flerårig strategi for DFS, således at bestyrelsen kan fremlægge et konkret forslag til godkendelse på repræsentantskabsmødet i april 2012.

1.2. Strategiarbejdet (2012-2017)

I december 2010 besluttede bestyrelsen at igangsætte et arbejde med at udvikle en flerårig strategi for DFS. Arbejdet foregik i flere faser og blev varetaget af en arbejdsgruppe under bestyrelsen. Først udarbejdede arbejdsgruppen et debatoplæg - "Drastiske ændringer er nødvendige" - med en række påstande, som blev debatteret på repræsentantskabsmødet i 2011, i flere medlemsorganisationer og på et møde i Strategisk Forum. Debatoplægget byggede på det foregående års arbejde i Tænk tanken og på tankegodset i papirerne "Fremtidens Folkeoplysning" og det såkaldte "Søjlepapir" om folkeoplysningens tre hovedopgaver.

På baggrund af denne debat analyserede strategigruppen den strategiske situation for hhv. folkeoplysningen som helhed og for DFS som organisation. Med det udgangspunkt blev der formuleret en mission, vision og seks værdifelter, som skal bære arbejdet i DFS i en årrække fremover. For en femårig periode blev der defineret fire indsatsområder med hvert sit overordnede strategiske mål.

Et udkast til DFS' Strategi 2012-2017 blev drøftet på bestyrelsens strategiseminar i november 2011. Bestyrelsens forslag til strategi fremlægges til godkendelse på repræsentantskabsmødet i 2012.

Udmøntningen af strategien sker i årlige handleplaner, som bestyrelsen vedtager, og i en mere systematisk projektorganisation af arbejdet i sekretariatet. Et vigtigt princip i det strategiske arbejde er, at "vi asfalterer, mens vi kører". Det betyder, at planerne skal være så fleksible, at vi kan tilpasse os de behov og muligheder, der opstår undervejs.

II. Interessevaretagelse

II.1. Ny folkeoplysningslov

2011 blev afslutningen på et flere år langt forløb, som begyndte med forslaget om et nationalt folkeoplysningsudvalg, og som sluttede med vedtagelsen af den nye lov den 1. juni 2011.

Allerede i efteråret 2010 fastslog daværende undervisningsminister Tina Nørgaard, at hun støttede alle anbefalinger fra det nationale folkeoplysningsudvalg undtagen forslaget om at overføre midler fra VUC's aftenskolelignende aktiviteter til at finansiere en mindstegrænse for kommunernes støtte til aftenskolerne på 50 procent.

Gennem hele lovforberedelsen og folketingsbehandlingen af lovforslaget fastholdt hun, hendes efterfølger, Troels Lund Poulsen, de daværende regeringspartier og DF, at de hverken ville genoprette aftenskolernes økonomi eller løse konkurrenceproblemet i forhold til VUC. DFS udførte et intensivt dokumentations-, lobby- og mediearbejde, der satte fokus på det markante fald i kommunal støtte til aftenskolerne, de store forskelle kommunerne imellem, de særlige problemer i udkants-Danmark samt omfanget af VUC'ernes aftenskolelignende aktiviteter. Som resultat af dette formåede vi at gøre opmærksom på problemerne, samt at de daværende oppositionspartier lovede at gøre noget ved det senere. Det har dog foreløbig ikke konkretiseret sig efter valget og regeringsskiftet.

Til gengæld fik vi som resultat af vores lobbyarbejde en uventet gevinst. Det nationale folkeoplysningsudvalg kunne ikke blive enige om at foreslå de kommunale folkeoplysningsudvalg obligatoriske igen. Mellem 1. og 3. behandlingen i Folketinget lykkedes det til gengæld at overbevise regeringspartierne, og et "kan" blev erstattet med et "skal" i lovtæksten. Desværre skete dette i hast og i sidste øjeblik, og det medførte, at hverken de kommende udvalgs kommissorium eller sammensætning kom til at fremgå klart af lov eller lovbemærkninger. DFS konkluderede, at de vigtigste fremskridt i den nye lov er:

1. De nye kommunale folkeoplysningspolitikker, som dels kan sætte fokus på partnerskaber mellem kommune og folkeoplysning på nye områder, dels kan være arena for den lokale indsats for højere økonomisk støtte.
2. Etableringen af et videnscenter, der kan levere den dokumentation og forskning på området, som er stærkt savnet.

- Etableringen af et nationalt dialogforum, som skal følge og udvikle arbejdet med partnerskaber og opgaveudførelse for stat og kommune, dels skal følge udmøntningen af den del af det nationale folkeoplysningsudvalgs anbefalinger, der ikke var folkeoplysningslov-relevante.

II.2. VUC – konkurrence/dialog

I takt med de senere års nedskæring på de kommunale folkeoplysningsbudgetter har vi set, at VUC i stigende grad bevæger sig ind på aftenskoleområdet med tilbud om billigere kurser med statsstøtte. Det har givet anledning til nogle spændinger mellem VUC og DFS.

Med henblik på at etablere en mere positiv dialog har der været afholdt møder mellem VUC Lederforeningen og DFS i det tidlige efterår. Den videre dialog afventer et udspil fra VUC Lederforeningen.

II.3. Dialogforum for folkeoplysning

Et af forslagene i rapporten fra det nationale folkeoplysningsudvalg var oprettelsen af et Dialogforum for folkeoplysning. Daværende undervisningsminister oprettede Dialogforum med Jens Stenbæk som formand. Inden valget blev der afholdt to møder.

DFS har bidraget konstruktivt og aktivt til arbejdet, bl.a. med et oplæg om partnerskaber af John Meinert Jacobsen og et oplæg om fleksible tilrettelæggelsesformer af Bernhard Trier Frederiksen. Formål og form for forummet forekommer uklart. Der har været forslået et kommissorium, men det blev i første omgang afvist.

Dialogforum skulle have holdt sit tredje møde i december, men det blev aflyst af det nye ressortministerium, Kulturministeriet, med henvisning til, at de først vil have overblik over folkeoplysningsområdet.

II.4. Videnscenter

Et andet af forslagene i rapporten fra det nationale folkeoplysningsudvalg var oprettelsen af et Videnscenter for folkeoplysning. Den tidligere regering afsatte i alt seks mio. kr. til dette formål. Undervisningsministeriet udbød opgaven i sommeren 2011. Sammen med DUF har DFS aktivt afsøgt relevante faglige miljøer med henblik på at finde en værtsinstitution.

Undervisningsministeriet satte processen med oprettelse i værk inden valget, men den blev stoppet af Kulturministeriet som nyt ressortministerium med henvisning til, at de først vil have over-

blik over folkeoplysningsområdet. Det er uklart inden for hvilke rammer et videnscenter vil blive oprettet.

II.5. Lokale samråd

DFS fortsatte i 2011 arbejdet fra 2010 med at opfordre til og bistå ved etablering af lokale samråd i landets 98 kommuner. Ved årets slutning var der etableret samråd i 52 kommuner. Derudover var der en positiv stemning over for snarlig etablering af samråd i yderligere ni kommuner. I de resterende kommuner har aftenskolerne meldt tilbage, at de enten har velfungerende uformelle samarbejder med hinanden og/eller kommunen, eller at de på grund af lederskifte m.m. ikke finder det som et godt tidspunkt at etablere et samråd, men at de på sigt vil være positive.

En arbejdsgruppe bestående af konsulenter fra de fem store oplysningsforbund samt konsulenter fra DFS' sekretariat har været drivende kræfter i arbejdet med reference til en styregruppe bestående af sekretariatsledere fra samme forbund samt Daghøjskoleforeningen og Folkeuniversitetet.

I forbindelse med tilskyndelsen til etablering og udvikling af lokale samråd har der i 2011 været en søgbar samrådspulje. Ved årets afslutning havde i alt seks projekter modtaget i gennemsnit 25.000 kr. hver, samt et enkelt projekt føres ind i 2012. Puljen blev nedlagt pr. 31/12-11, og midlerne anvendes i stedet til kompetenceudviklende tiltag for de lokale samråd i form af bl.a. regionale seminarer i foråret 2012.

På DFS' hjemmeside er der et tema om lokale samråd, der bl.a. indeholder erfaringsbaserede argumenter for oprettelsen af lokale samråd, en oversigt over eksisterende samråd og disses kontaktpersoner samt diverse hjælpedokumenter.

II.6. Kommunal folkeoplysningspolitik

Med revisionen af folkeoplysningsloven i juni 2011 blev det gjort obligatorisk for alle kommuner at udarbejde en folkeoplysningspolitik og nedsætte et folkeoplysningsudvalg. Begge dele skulle være på plads 1. januar 2012

For at understøtte arbejdet i kommunerne udarbejdede DFS i samarbejde med DUF, Fritid og Samfund og idrættens organisationer en fælles guide til kommunerne og holdt en række informationsmøder rundt om i landet.

DFS har også udarbejdet en politisk vejledning til egne medlemsorganisationer, når de skal engagere sig i udformningen af den lokale folkeoplysningspolitik. Alt materialet er samlet på hjemmesiden www.folkeoplysningspolitik.nu.

DFS udsendte i efteråret 2011 i samarbejde med DUF, Fritid & Samfund og idrættens organisationer denne guide til alle landets kommuner.

Fritid og Samfund vil indsamle alle de kommunale folkeoplysningspolitikker og præsentere gode eksempler samme sted. DFS følger aktivt arbejdet i kommunerne.

II.7. Distributionsstøtte

I den daværende regerings finanslovsforslag for 2012 blev Bladpuljens tillægspulje nedlagt. Tillægspuljen uddeles til "ideelle" blade med under 3.000 distribuerede eksemplarer. Denne støtte har stor betydning for de små blade, der har oplevet fem-doblede omkostninger til distribution på syv år. Den ny regering overtog besparelsen i sit finanslovsforslag.

Et møde for ni interesserede medlemsorganisationer mundede ud i en fælles henvendelse til kulturministeren og kulturudvalgets medlemmer. Afskaffelsen blev dog fastholdt. Som en opfølgning af dette arbejde har DFS indgivet høringsvar til rapporten fra Mediestøtteudvalget.

II.8. Lokaleproblemer

Flere af medlemsorganisationerne på det kulturelle område har oplevet problemer med adgang til egnede lokaler. Det gælder f.eks. lokalarkiver, der risikerer at miste lokaler, når de små folkeskoler lukker, eller teaterscener, der må bruge uforholdsmæssigt mange ressourcer på at pakke op og ned i lokaler, der også bruges til andre formål. På baggrund af flere enkeltstående henvendelser fra medlemsorganisationer om lokalerelaterede problemer har sekretariatet taget initiativ til at etablere et netværk af de pågældende foreninger. Der har været afholdt ét møde i netværket.

II.9. Nyt folketing, regering og ministerium

2011 betød, at folkeoplysningen skal agere i forhold til et nyt folketingsflertal og en ny regering. Bestyrelsen havde på forhånd diskuteret de ændrede betingelser for arbejdet med at varetage folkeoplysningens interesser, som et regeringsskifte ville medføre. På grund af de mange og brede partipolitiske forbindelser, der er til stede i DFS, herunder i bestyrelsen, kunne vi fastholde gode kontakter til både regering og opposition, også efter valget.

På trods af positive signaler om forbedrede økonomiske betingelser fra den tidligere oppositions side har valget ikke betydet afgørende ændringer på dette område, og der er heller ikke udsigt til det. Dog har det nye folketingsflertal trukket den tidligere regerings bespa-

relser på efterskolerne tilbage. Indtil nu har den nye regering også fastholdt den tidligere regerings uddannelsespolitiske fokus på faglige kompetencer og snæver jobrelevans.

På positivsiden tæller, at en ny fleksuddannelse, som kan give de folkeoplysende skoleformer en central rolle, er med i regeringsgrundlaget.

Med regeringsskiftet blev en stor del folkeoplysningens aktiviteter (folkeoplysningsloven og højskolerne) flyttet fra Undervisningsministeriet til Folkeoplysningen. Dette er blevet positivt modtaget i Kulturministeriet, men vi kan allerede nu konstatere, at Kulturministeriet ikke prioriterer flere ressourcer til arbejdet med folkeoplysning end Undervisningsministeriet, tværtimod. Straks efter regeringsskiftet tog bestyrelse og sekretariat initiativ til en række møder med de nye ministre, embedsmænd og partiernes ordførere.

III. Livslang læring

III.1. Realkompetence

Der blev ikke holdt møder i Realkompetenceforum, fordi vi ville afvente resultaterne af den politiske proces efter lovovervågningen i 2010.

Vi gennemførte i samarbejde med Studieskolens Christoph Schepers et inspirationskursus for sprog-lærere. Udgangspunktet var skolens omfattende udviklingsarbejde om, hvordan folkeoplysningen kan professionalisere den dokumentation, vores deltagere får med sig på deres sproglige realkompetencer. På opfordring af DFS indgår modellen i "Min kompetencemappe" efter en revision, der blev afsluttet i 2011.

Som opfølgning både på forrige års lovovervågning af realkompetenceloven og på Folkeoplysningsudvalgets rapport udarbejdede Undervisningsministeriet en national, tværgående handlingsplan for anerkendelse af realkompetencer på VEU-området. En arbejdsgruppe blev nedsat til at deltage i arbejdet med at gennemføre handlingsplanen og initiere kortlægnings- og udredningsopgaver. DFS og Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser (FLD) har været repræsenteret i arbejdsgruppen ved bestyrelsesmedlem Randi Jensen, der vurderer, at udvalgets endelige rapport trækker i den rigtige retning ift. DFS' ønsker. Perspektivet er blevet bredere end uddannelsesinstitutionernes snævre fokus på egne uddannelser. Der skal gennemføres udviklingsprojekter primært i AMU-regi, og der skal udvikles et fleksibelt uddannelsesmål/modul fx i AMU-regi, som åbner mulighed for en bredere

afklaring, vejledning og rådgivning før en RKV. I før-faserne kan blandt andre også folkeoplysningen spille en rolle, og der er fokus på kompetenceudvikling af lærere og konsulenter, som arbejder med realkompetence. Der er således åbnet mulighed for et uddannelsesmodul på diplomniveau i realkompetence.

DFS arbejder fortsat i Nordisk Netværk for Voksnes Lærings ekspertnetværk vedrørende validering. Udviklingskonsulent i DFS Stine Hohwü-Christensen har udarbejdet casemateriale til en kortlægning af, hvordan man i de nordiske lande arbejder med realkompetence ift. særlige målgrupper, f.eks. flygtninge/indvandrere, kontanthjælpsmodtagere og fængselsindsatte. Resultaterne af denne kortlægning – inklusiv en dansk case – skal præsenteres på en europæisk konference i Oslo.

III.2. Brobygning

Brobygnings-arbejdsgruppen, der har eksisteret siden 2009, skiftede i 2011 navn til brobygningsnetværket og vedtog et kommissorium for sit arbejde. Netværket består af repræsentanter for de folkeoplysende skoleformer (højskolerne, daghøjskolerne, efterskolerne, ungdomsskolerne, produktionsskolerne, oplysningsforbundene (AOF) og de frie fagskoler). DFS stiller sekretariatsressourcer til rådighed. Netværkets formål er at forbedre mulighederne for den gruppe af unge og unge voksne, som ikke automatisk går fra grundskole videre til ungdomsuddannelse og videregående uddannelse.

Netværket:

- deler viden og erfaringer til gensidig inspiration
- koordinerer arbejdet for at synliggøre de folkeoplysende skoleformers bidrag på området – og skaber synergieffekt mellem den indsats, der sker i de enkelte skoleformer
- kan, efter indbyrdes aftale, udarbejde fælles forslag med henblik på at forbedre de folkeoplysende skoleformers muligheder for at arbejde på området.

Allerede i 2010 udarbejdede netværket et forslag til forbedringer af den daværende oppositions (S, R, SF, Ehl.) forslag om en ny fleksuddannelse. Det førte til en tæt dialog med disse partier, især med Christine Antorini, om den videre udvikling af forslaget.

Fleksuddannelse indgik i efteråret 2011 i det nye regeringsgrundlag, men er ikke en del af lovkataloget for 2012. Dialogen mellem de folkeoplysende skoler og Christine Antorini som minister for børn og

undervisning førte til det arbejdsrapport, som ministeren bruger som udgangspunkt for arbejdet med at forberede et konkret lovforslag. Her spiller de folkeoplysende skoleformer en central rolle. Denne proces har løbende været diskuteret på netværkets møder.

I november 2011 udgav netværket en folder, der præsenterer de folkeoplysende skoleformers særlige bidrag til brobygning. Folderen består dels af en beskrivelse af skoleformernes fælles kvaliteter og kompetencer, dels af seks case-stories fra hver sin skoleform. DFS har trykt folderen i mere end 3.000 eksemplarer og distribueret den til foreningerne i netværket, UU-vejledere, erhvervsskoler, socialchefer, børne- og kulturchefer og jobcentre.

III.3. Motivationsprojekt 2

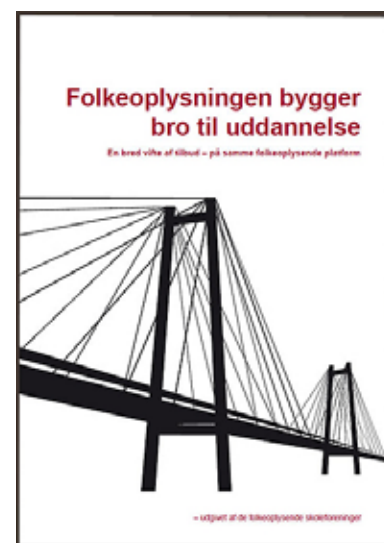
Det er vigtigt, at folkeoplysningen udvikler sit potentiale for at skabe læringsmotivation, men det halter med omverdenens anerkendelse af, at folkeoplysningen har noget særligt at byde ind med her.

Det var baggrunden for Steen Høyrup Petersens og Steen Elsborgs forskningsprojekt fra 2008-9, som resulterede i publikationen "Mønsterbrydende læringsrum i folkeoplysningen – et læringsteoretisk blik på de motiverende kvaliteter i det folkeoplysende arbejde". I efteråret 2010 igangsatte DFS et nyt forskningsprojekt, der bygger oven på det tidligere. I Motivationsprojekt 2 bliver der mere specifikt sat fokus på at belyse folkeoplysningens særlige kvaliteter og potentialer i forhold til kortuddannede voksne og læringsmotivation. Det er igen Steen Høyrup Petersen og Steen Elsborg, der står for projektet, assisteret af projektmedarbejder Inge Harlung. Randi Jensen fra DFS' bestyrelse er projektleder. Projektet er gennemført i 2011 via seks casestudier og analyser samt et referencegruppemøde, hvor de foreløbige resultater blev drøftet med repræsentanter for folkeoplysningen og relevante eksterne fagpersoner. Den færdige rapport forventes offentliggjort i første kvartal 2012.

III.4. Voksen- og efteruddannelse

Kontaktudvalget er et samarbejde mellem lokale ledere og centrale konsulenter omkring forberedende voksenundervisning (FVU), ordblindundervisning (OBU) og specialundervisning (SPUV).

I 2011 har kontaktudvalget haft fokus på at følge op på folkeoplysningsudvalgets rapport. Udvalget har kunnet bidrage med forslag til standarddriftsoverenskomster. Udvalget har også opfordret

Folderen, som Brobygningsnetværket udgav i november 2011. Den blev udsendt i et oplag på 3.000 stk. til relevante modtagere i hele landet.

til at gøre det lovpligtigt, at repræsentanter fra folkeoplysningen kommer ind i VEU-centerråd.

Kontaktudvalget og DFS har desuden forestået en løbende indsamling af data fra de lokale oplysningsforbund og daghøjskoler, som har driftoverenskomst, for at afdække, om de er repræsenteret i forskellige fora tilknyttet VEU-centrene. Desuden har vi løbende fulgt driften af VEU-centre og VEU-råd i de store linjer.

Med henblik på at synliggøre FVU, OBU og SPUV tilbud i de folkeoplysende skoleformer har udvalget arbejdet for at gennemføre en række webbaserede tiltag, der endeligt lanceres i 2012.

Udvalget har fortsat arbejdet for at påvirke det lovgivningsmæssige arbejde med henblik på at gøre FVU-it og FVU-engelsk permanent.

Kontaktudvalget og DFS understøtter, at der årligt afholdes en SPUV-konference, hvor aktører og interessenter på området mødes og drøfter emner af fælles interesse. KL stod for arrangementet i 2011, hvor der var mange deltagere.

III.5. Læringslørdag

På bestyrelsesmødet den 28. februar 2011 blev der bevilliget 75.000 kr. til Læringslørdag 2011, og det blev besluttet, at midlerne skulle støtte tre-fire byers projektaktiviteter.

Byerne blev udvalgt af den centrale arbejdsgruppe, der bestod af Flemming Jørgensen fra FDB, Randi Jensen fra Daghøjskoleforeningen, Søren Eigaard fra Folkeuniversitetet plus Stine Hohwü-Christensen og Trine Bendix fra DFS' sekretariat. DFS inviterede desuden flere byer til at deltage i Læringslørdag. Stine Hohwü-Christensen var projektleder på Læringslørdag og sparringspartner for de lokale organisatorer undervejs.

I Aalborg, Slagelse, Rødovre og på Bornholm var der stor opbakning til at gennemføre projektet. Fælles for de fire var et bredt samarbejde mellem flere aktører, f.eks. produktionsskoler, VUC, AMU, daghøjskoler, aftensskoler, FDB og biblioteker. Rødovre endte desværre med at springe fra i sidste øjeblik, men Læringslørdag blev afholdt med succes i både Aalborg, Slagelse og på Bornholm.

De fire arrangører evaluerede hver især deres Læringslørdag, og der var generelt en positiv holdning til projektet. Efterfølgende har de tilkendegivet, at de ønsker at gennemføre Læringslørdag igen i 2012, hvor dagen afholdes d. 25. august.

Ambitionen er stadig at udvikle og udbrede Læringslørdag til at blive en national

begivenhed. Den centrale arbejdsgruppe blev udvidet med henblik på at udvikle en national kampagne, der skal være blikfang for Læringslørdag 2012. Nye i arbejdsgruppen er Michel Steen-Hansen fra Danmarks Biblioteksforening, Anne Nyegaard fra VUC's lederforening og Eva Lundgren, der er repræsentant for AMU. Rikke Vium Madsen fra sekretariatet har erstattet Stine Hohwü-Christensen.

III.6. Samarbejde med bibliotekerne

I april 2011 afholdt Danmarks Biblioteksforening og DFS en fælles konference med overskriften "Rum for uformel læring". Konferencen satte fokus på samarbejde mellem folkeoplysning og folkebiblioteker, både med præsentation af konkrete eksempler, gensidig erfaringsudveksling deltagerne imellem og faglige indlæg fra eksterne videnspersoner.

I efteråret 2011 udformede DFS, Danmarks Biblioteksforening og Ældresagen en fælles henvendelse til uddannelsesministeren, økonomiministerens og finansministerens. Henvendelsen påpegede, at der ligger en uløst opgave med at løfte ældres digitale kompetencer, hvis det offentlige Danmarks digitaliseringsstrategi skal blive en realitet i 2015.

Henvendelsen førte til, at der blev afsat i alt 28 mio. kr. i satspuljeforliget til en digitaliseringsindsats over for ældre og udsatte grupper i samfundet de kommende år. Det forventes, at folkeoplysning, biblioteker og foreningslivet får del i midlerne med henblik på at etablere lokale tiltag over for de nævnte målgrupper.

IV. Demokrati og aktivt medborgerskab

IV.1. Frivilligt arbejde

2011 var EU's frivillighedsår. Udviklingskonsulent Helle Bjerregård repræsenterede DFS i den nationale følgegruppe.

En sparringsgruppe bestående af repræsentanter fra DATS, Folkevirke, FDB, Grænseforeningen, SFDF og Mellemfolkeligt Samvirke bistod sekretariatet i idéudviklingsfasen for DFS' egne initiativer. DFS har etableret et Frivillighedsforum for ansatte og frivillige i DFS' medlems- og partnerorganisationer. Der har været afholdt fire møder med deltagelse af i alt 40 personer fordelt på 12 forskellige organisationer. Emnerne har været Projekt Frivillig, intern uddannelse af frivillige, realkompetencer i frivilligt arbejde samt nye måder at rekruttere og organisere frivillige på. Netværket holder sit sidste møde i 2012, hvorefter det afsluttes.

I forbindelse med Frivillig Fredag ud-

"Læringslørdag" blev afholdt i Aalborg og Slagelse den 27. august og på Bornholm den 5. september 2011.

sendte DFS Go-Card-postkort til 400 cafeer, biografer m.m., der synliggjorde, at frivilligt arbejde i folkeoplysningen er en mulighed. Postkortet blev derudover udsendt til alle medlemsorganisationer. Det blev fulgt op af et frivillighedstema på DFS' hjemmeside, der bl.a. med interviews med fire frivillige synliggjorde bredden i det frivillige folkeoplysende arbejde.

På DFS' medlemskonference 2011 på KolloKolle var emnerne den stigende professionalisering af det frivillige arbejde og de frivillige organisationers partnerskaber med kommuner m.fl. Der var i alt 43 deltagere på konferencen, fordelt på 15 organisationer.

DFS har via pulje B givet økonomisk støtte samt været sparringspartner for et samarbejdsprojekt mellem Foreningen Norden, FN-forbundet og Kulturelle Samråd, der netop satte frivillighed på dagsordenen med to regionale debatmøder og en afsluttende konference. DFS har derudover deltaget i kurser og møder hos medlemsorganisationer med oplæg om frivillighed. En del af DFS' aktiviteter i Frivillighedsåret har været støttet af midler fra Socialministeriets søgbare pulje i anledning af frivillighedsåret.

IV.2. Projekt frivillig

Som repræsentant for DFS sad Helle Bjerregård i 2011 i følgegruppen til Projekt Frivillig, som er et initiativ initieret og støttet af Social-, Kultur- og Undervisningsministeriet. Formålet er, at unge på ungdomsuddannelserne skal stifte bekendtskab med frivilligt arbejde i et tidsafgrænset forløb, som de kan få et Frivilligbevis for.

Projektet blev påbegyndt i 2009, og i 2011 har fokus bl.a. været på at udvikle kontakten til frivilligvejlederne på de enkelte uddannelsesinstitutioner og de tilknyttede Frivilligcentre, som ofte formidler kontakten, når interesserede unge eller foreninger henvender sig. Lokalt er det mange steder en udfordring at finde frivillige forløb og foreninger nok til de mange unge, der er interesserede. DFS har i 2011 omtalt projektet i Netavisen, samt afholdt et åbent medlemsmøde i frivillighedsforum, hvor Projekt Frivillig blev præsenteret. Læs mere på www.projektfrivillig.dk.

IV.3. Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU) og RCE

DFS gik i 2011 ud af ledelsesgruppen for det danske Regional Center of Expertise (RCE), men er fortsat medlem af RCE-netværket.

DFS har i 2011 gjort en begrænset indsats på UBU-området, grundet andre prioriteringer. Sidst på året iværksatte

DFS en indsamling af eksempler på UBU i DFS' medlemsorganisationer på opfordring fra RCE. RCE udgiver i 2012 en samling eksempler på, hvordan UBU gennemføres i praksis inden for de forskellige sektorer, lige fra folkeoplysning til førskole, folkeskole, universiteter og virksomheder.

IV.4. Folkemøde Bornholm

Bornholms regionskommune annoncerede i begyndelsen af 2011, at de ville arrangere et Folkemøde Bornholm i juni 2011 inspireret af den svenske udgave "Almedalsveckan". Fra starten var det åbenlyst, at arrangementet gav mange folkeoplysningsmuligheder. På sin vis er ideen koncentreret folkeoplysning. DFS var ikke stand til at prioritere en organiseret deltagelse med egne arrangementer, fordi det tidsmæssigt faldt sammen med Verdenskongressen om voksnes læring i Malmø (ICAE). I stedet deltog Michael Voss fra sekretariatet for at observere. En håndfuld medlemsorganisationer havde aktiviteter på Folkemødet 2011.

Efter sommerferien var sekretariatet i tæt kontakt med de bornholmske arrangører, herunder et besøg på lokaliteten og forhandling med projektlederen. DFS' bestyrelse besluttede, at Folkemøde 2012 skal være en højt prioriteret satsning for DFS, og sekretariatet gennemførte allerede i 2011 en omfattende planlægning, herunder inddragelse af medlemsorganisationerne via mails og et medlemsmøde, samt indgik en partnerskabsaftale med Bornholms regionskommune.

V. Medlemsservice

V.1. Puljer

Tipsmidler/Pulje A

Pulje A er en søgbar pulje, hvor der kan søges om tilskud til drift, ordinær aktivitet, uddannelse osv. Målgruppen er "økonomisk trængende" medlemsorganisationer. Det er ikke et fast tilskud, men et tilskud, der skal søges om, argumenteres for og opstilles budget for. Der kan maks. bevilges 35.000 kr. pr. ansøger. Puljen var i 2011 på 221.722 kr. + 13.749 kr. overført fra året før. I alt 235.471 kr. Der blev uddelt i alt 205.000 kr. til seks ansøgere. Restbeløbet 30.471 kr. er overført til pulje A i 2012.

Projekterne med organisationsnavn i parentes:

- Udvikling og opdatering af hjemmeside (DEO)
- Debat og inspirationsmøde (Folkevirke)

I 2011 blev der for første gang afholdt Folkemøde på Bornholm. Det var en stor succes og DFS og mange af medlemsorganisationerne planlægger i 2012 at deltage aktivt.

- 2015-målene set fra Beijing (KULU)
- Videreudvikling af det folkeoplysende arbejde (Øko-net)
- Udvikling af hjemmeside og rejser (SFOF)
- Bæredygtighed (Grøn Hverdag).

Tipsmidler/Pulje B

Den søgbare pulje til udviklingsprojekter var i 2011 på 564.382 kr. + 48.492 kr. overført fra året før. I alt 612.874 kr. Der kom i alt 12 ansøgninger, og der blev givet seks bevillinger på i alt 589.004 kr. Restbeløbet på 23.870 kr. er overført til pulje B i 2012.

Projekterne med organisationsnavn i parentes:

- Kulturel integration (Folkevirke)
- 1700-nu (Folkeuniversitetet)
- Flere unge nydanskere på produktionskolerne (Produktionskoleforeningen)
- Frivillighedskulturen og dens lokale betydning (Foreningen Norden)
- Konsekvenser af EU's fælles landbrugspolitik (MS)
- DigiDeLight (DATS).

Tipsmidler/Pulje C

De fælles prioriterede faglige områder fik i 2011 i alt 2.035.807 kr. Områderne er:

- Demokrati og aktivt medborgerskab (udviklingsarbejde, vidensdeling, netværk, konsulentrådgivning osv.). Har i 2011 også omfattet frivillighedsåret og lokale samråd.
- Livslang læring og realkompetence (udviklingsarbejde, vidensdeling, netværk, kursusvirksomhed, konsulentrådgivning osv.) Har i 2011 omfattet bl.a. Læringslørdag, bibliotekssamarbejde, forberedende voksenundervisning og brobygning.
- Synliggørelse og kommunikation (nyhedsbreve, lobby, intern og ekstern kommunikation, konsulentrådgivning)
- IT (webhotel, mailhotel, netværk, IT-rådgivning)
- Den årlige medlemskonference på KolleKolle. I 2011 var temaet folkeoplysning mellem frivillighed og professionalisme.

De tre tipspuljer var i 2011 på i alt 2.821.911 kr. og udgjorde 70 % af de tipsmidler, som DFS modtager fra oplysningsforbundenes tipspulje.

Undervisningsministeriets Udviklingspulje

Siden 2005 har DFS fra Undervisningsministeriet modtaget et årligt beløb til udviklingsprojekter.

De første år var puljen på en million kr. I 2009 reducerede Undervisningsministeriet bevillingen til 800.000 kr. og i 2011

blev beløbet skåret ned til 783.000 kr. I forbindelse med regeringsskiftet er folkeoplysningen overflyttet til Kulturministeriet, og vi har endnu ikke hørt, om det vil medføre ændringer for puljen. DFS fik i 2011 i alt 19 ansøgninger, og der blev givet seks bevillinger på i alt 761.075 kr.

Projekterne med organisationsnavn i parentes:

- Virtuel læring i praksis (NETOP)
- Forsøg med fleksibel tilrettelæggelse (NETOP)
- Frivillige IT-guider (NETOP)
- Boligkvarterløft. Græsrodsdemokrati og nye kompetencer (AOF)
- Amatørkulturelle netværk (DATS)
- Udvikling af et sprogpædagogisk it-kørekort (DOF).

V.2 IT

Siden 1996 har DFS hjulpet medlemsorganisationerne med webhotel/hosting af hjemmesider og e-mail. Ordningen er gratis for medlemmerne. 2011 har igen været et år uden store driftmæssige problemer. Der er i løbet af året implementeret nye systemer, som har betydet forbedret stabilitet, sikkerhed og et mindre strømforbrug. 17 organisationer får hostet 153 domæner og mere end 270 hjemmesider.

DFS har i løbet af året hjulpet foreningerne med at etablere CMS-løsninger samt rådgivet om, hvordan hjemmesiderne bedre kan tilpasses til søgemaskiner. Et mindre antal foreninger er blevet hjulpet i gang med CMS-løsningen Umbraco. DFS har fortsat en aftale med antivirus-systemet ESET/NOD32. Aftalen giver mulighed for at købe antivirus-licenser til særdeles fordelagtige priser, også ved et lille antal computere.

V.3 SKI - Statens og kommunernes indkøb

DFS og medlemsorganisationerne har mulighed for at foretage indkøb gennem SKI-aftalerne. DFS kan hjælpe medlemsorganisationerne med at komme i gang med at benytte aftalerne. I sommeren 2011 kom der nye aftaler inden for tele og data, der kan give store besparelser og stor fleksibilitet.

I 2012 vil der blive introduceret flere forpligtende aftaler, som kræver tilmelding. Det er derfor vigtigt at følge med på SKI's hjemmeside.

VI. Kommunikation

VI.1. Hjemmeside

Hjemmesiden er omdrejningspunktet for hele kommunikationsindsatsen. Her kan man finde stort set al skriftlig kommuni-

Temaet på den årlige medlemskonference på KolleKolle var "Folkeoplysning mellem frivillighed og professionalisme".

kation fra DFS. Noget er skrevet direkte til hjemmesiden. Andet er særskilte publikationer, pressemeddelelser og debatindlæg, mødeoplæg og -referater eller notater og rapporter, oprindelig skrevet med andet formål, men også lagt på hjemmesiden – for at brugerne kan være sikre på at finde alt om DFS ét sted. Den løbende opdatering består først og fremmest af nyhedsartikler, som samtidig udkommer i Netavisen.

På hjemmesiden tilpasser sekretariatet prioriteringer og fremhævede temaer til de emner, der fylder mest i DFS' arbejde. I 2011 har vi etableret nye temasider om arbejdet med lokale samråd og kommunal folkeoplysningspolitik samt om det frivillige foreningsarbejde. I 2011 har vi arbejdet med en række webudviklingsprojekter, som vil blive implementeret i 2012.

VI.2. Netavisen

Netavisen udkom 38 gange i 2011 med tre-fem artikler i hvert nummer. Med Netavisen formidler vi omfattende information om regler, debatter, ideer, aktiviteter og erfaringer, der stammer fra eller har berøring med folkeoplysningen.

Modtagerne består primært af disse tre grupper:

- Ansatte og frivillige i medlemsorganisationerne, på landsplan og lokalt
- Kommunalpolitikere og kommunalt ansatte
- Andre personer med relation til undervisning, uddannelse og pædagogik.

I løbet af et år er der en "naturlig" afgang af abonnenter, der skifter job eller af anden grund ikke længere har interesse i nyheder om folkeoplysning. Selv om vi i 2011 ikke har gennemført egentlige abonnementsfremstød, har vi i 2011 kunnet begrænse netto-tilbagegangen til 20, så vi ved årsskiftet havde 1.230 abonnenter.

VI.3. Eksterne indsatser

I første halvår koncentrerede DFS' udadvendte kommunikation i forhold til medier og beslutningstagere sig – som de to foregående år – om at påvirke arbejdet med en ny folkeoplysningslov. Derefter flyttede vægten over på implementeringen af loven, særligt arbejdet med en kommunal folkeoplysningspolitik.

Desuden har brobygning, it-læring for ældre og det frivillige arbejde været temaer for eksterne kommunikation. Endelig har regeringsskiftet ført til en ny "præsentationsrunde" for ministre og ordførere.

VI.4. Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk

Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo), der er åbent for informations- og kommunikationsmedarbejdere i medlems- og partnerorganisationerne, fortsatte sin mødevirksomhed i 2011. Der blev afholdt tre møder med følgende temaer:

- Hvordan kan man påvirke adfærd via kommunikation?
- Folkeoplysningen i de lokale og regionale dagblade.
- Folkeoplysningens muligheder på Folkemøde Bornholm.

VI.5. InfoNet

InfoNet Adult Education var et europæisk projekt, støttet af EU under Grundtvig-programmet. InfoNet skulle sikre web-baseret formidling af informationer om folkeoplysning/voksenundervisning på det europæiske plan og netværksdannelse.

InfoNet havde form af en database med et meget stort antal artikler om voksenlærings-problematikker på europæisk plan generelt og i hvert af de europæiske lande. InfoNet udgav derudover et gratis nyhedsbrev seks gange om året med links til artikler.

DFS var en af de over 30 partnerorganisationer. Som medlem af både InfoNets redaktion og styregruppe deltog Michael Voss i artikelskrivning, redigering, udvikling af kvaliteten i InfoNets produkter og diskussionerne om en strategi.

InfoNets anden projektperiode udløb den 1. november 2011. En ansøgning om forlænget projektperiode blev afvist af Kommissionen. Derfor er projektet sat på stand-by. Der er stadig åben adgang til artikel-databasen.

Endnu en ansøgning er indleveret i februar 2012. Hvis den bliver godkendt, vil projektet genoptage aktiviteterne fra den 1. november 10.12 med DFS som central partner.

VI.6. Nordinfo

Michael Voss deltager også i NordInfo, der er en arbejdsgruppe under NVL og et netværk for informations- og kommunikationsmedarbejdere i de nordiske DFS-lignende paraplyorganisationer samt i de nordiske højskoleforeninger. Netværket holder møde to gange om året, hvor der dels er eksterne oplæg, som kan kvalificere deltageres daglige arbejde, dels foregår erfaringsudveksling.

I 2011 organiserede netværket bl.a. to webinarer (webcastede foredrag med efterfølgende online-debat) og planlagde yderligere tre i 2012.

Den 14.-17.juni 2011 deltog DFS i konferencen "A world worth living in", som blev afholdt i Malmö.

VII. Internationalt organisationsarbejde

VII.1. Generelt

DFS har tilpasset sit internationale arbejde til globaliseringen og dens tætte sammenhæng mellem det lokale, det nationale og det globale, således at det internationale integreres i det nationale arbejde og omvendt.

Som en naturlig følge af dette, er det de enkelte konsulenter, der har taget sig af de internationale kontakter i forbindelse med deres arbejdsområder.

Sekretariatsleder Trine Bendix Knudsen, organisationskonsulent Flemming Gjedde og formand Per Paludan Hansen har repræsenteret DFS i det nordisk-baltiske samrådssamarbejde samt i EAEA og ICAE (se nedenfor).

Et godt netværk er grundlaget for DFS' arbejde på det internationale område, og DFS har i dag gode personkontakter på nordisk og europæisk plan.

VII.2. Europæisk netværk - EAEA

DFS er medlem af European Association for Education of Adults (EAEA). Det er en forening, der repræsenterer 127 medlemsorganisationer i 43 europæiske lande (det geografiske Europa til Ural). Formålet er at arbejde for livslang læring på et overordnet europæisk plan samt udvikle praksis gennem projekter, publikationer og møder. EAEA arbejder for internationalt samarbejde og yder information og service til medlemmerne. Hovedkontoret ligger i Bruxelles.

EAEA driver en udbygget hjemmeside med masser af information. Se mere på www.eaea.org

Den 14. juni afholdt EAEA generalforsamling i Malmö. Per Paludan Hansen, Søren Eigaard, Trine Bendix Knudsen og Flemming Gjedde deltog som DFS' repræsentanter.

DFS' formand, Per Paludan Hansen, blev her genvalgt til EAEA's bestyrelse. Per deltog i 2011 i fire bestyrelsesmøder i EAEA.

Udviklingskonsulent Stine Hohwü-Christensen deltog i september i et "Grundtvig in-service training course" hos EAEA i Bruxelles sammen med en række yngre kolleger fra forskellige lande.

VII.3. Globalt netværk - ICAE

DFS er også medlem af International Council for Adult Education (ICAE). Foreningen repræsenterer mere end 700 foreninger og organisationer inden for voksenundervisning og livslang læring. Den har syv regionale medlemmer (bl.a. EAEA fra Europa) og nationale medlemmer fra mere end 50 lande. Se mere på www.icae.org.uy.

ICAE's økonomi er baseret på medlemskontingenter og donationer. Men samtidig er ICAE afhængig af økonomisk støtte fra bistandsorganisationer i Norge og Schweiz.

Der afholdes generalforsamling hvert fjerde år, og her vælges bestyrelsen på ni medlemmer.

Den 14.-17. juni 2011 blev generalforsamlingen afholdt i Malmø som en del af en konference med temaet: "A World Worth Living In". Konferencen blev afholdt i samarbejde med EAEA og det svenske Folkeoplysningsrådet. 690 deltagere fra 80 lande deltog i konferencen, som blev økonomisk støttet af Folkeoplysningsrådet samt en række sponsorer, bl.a. svenske fagforbund, NIACE i England og DVV i Tyskland. De nordiske samråd - VOFO i Norge, VSY i Finland, FBF i Sverige og DFS i Danmark -- ydede ligeledes økonomisk støtte.

Fra DFS deltog formand Per Paludan Hansen, sekretariatsleder Trine Bendix Knudsen og fem sekretariats-medarbejdere.

VII.4. Samarbejde mellem samrådene i Norden/Baltikum

De nordiske samråd har valgt at kalde sig Folkeoplysning Norden og fremstår under dette navn på NVL's hjemmeside og i Nordisk Ministerråd. Samrådene holder årligt et møde sammen med de baltiske samråd og et andet rent nordisk møde. Som faste punkter er rapporter fra de enkelte lande. Desuden vedtager man ofte en fælles udtalelse om et aktuelt emne. Herudover har samrådene på de seneste møder behandlet emner som:

- Arbejdet i EAEA
- Forberedelser til ICAE's generalforsamling i Malmø i juni 2011
- Kontakt og samarbejde med NVL og Nordisk Ministerråd

Den 24.-25. marts 2011 var der nordisk-baltisk møde i Helsinki. Der var afbud fra Island, Letland og Litauen, som alle er hårdt ramt af finanskrisen.

Et planlagt nordisk møde i Norge i efteråret 2011 blev aflyst pga. organisationsændringer i Sverige og Finland. Næste møde vil blive afholdt i Tallinn den 1-2. marts 2012.

Selv om samrådene overordnet hver især repræsenterer folkeoplysningen i de enkelte lande, er der stor forskel på opbygningen og på, hvordan folkeoplysningen i de enkelte lande er organiseret. Den personlige kontakt og den gensidige orientering om, hvad der foregår i de enkelte lande, er en stor fordel. Møderne er med til at skabe vigtige netværk og personkontakter.

VII. 5. Grundtvig-programmets fremtid

EU-Kommissionen har fremsat forslag om et samlet program for almen uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom og idræt med titlen "Erasmus for Alle". Forslaget indebærer, at Grundtvig-programmet, som er målrettet ikke-formel læring, indlemmes i det samlede program. DFS er bekymret for, hvilken betydning dette kan få for den ikke-formelle voksenlæring og arbejder på at påvirke beslutningsprocessen både i Danmark og på europæisk niveau.

VIII. Internt

VIII.1. Medlemsorganisationer og partnerorganisationer

Antallet af medlemsorganisationer i 2011 har været uforandret. Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler skiftede navn til Frie Fagskoler. Men DFS mistede en mangeårig partnerorganisation, Landbrug og Fødevarer (tidligere LOK), som opsagde sit partnerskab. Desuden ændrede partnerorganisationen US-centeret navn til Ungdomsskoleforeningen. DFS havde ved indgangen til 2012 i alt 33 medlemmer og ni partnerorganisationer.

VIII.2. Bestyrelsen

Ved repræsentantskabsmødet i 2011 var der valg til formandsposten og fire pladser i bestyrelsen. Per Paludan Hansen (LOF) blev genvalgt som formand. Flemming Jørgensen (FDB), Søren Eigaard (Folkeuniversitetet), Bernhard Trier Frederiksen (NETOP) og Randi Jensen (Daghøjskoleforeningen) blev genvalgt til bestyrelsen. Bestyrelsen konstituerede sig på sit første møde med Søren Eigaard som næstformand.

Bestyrelsen har holdt seks møder foruden et strategiseminar i november 2011. De har især brugt kræfter på at udvikle en ny strategi for DFS og på revisionen af folkeoplysningsloven.

Arbejdet med en ny strategi begyndte med en diskussion af folkeoplysningens udfordringer og muligheder og udarbejdelsen af debatoplægget "Drastiske ændringer er nødvendige". På strategiseminalet i november blev de endelige strategiske målsætninger drøftet, og på bestyrelsesmødet i december godkendte bestyrelsen forslaget til "DFS Strategi 2012-2017". Samtidig godkendte bestyrelsen også DFS' nye logo.

Folketinget vedtog en revision af folkeoplysningsloven i juni 2011, som DFS fik sat et fingeraftryk på, bl.a. i form af obligatoriske folkeoplysningsudvalg i alle kommuner. Loven indebærer også, at der

skal formuleres en folkeoplysningspolitik i alle kommuner. Begge dele følger bestyrelsen meget nøje.

Folketingsvalget, den nye regering og delingen af folkeoplysningen på hhv. Børne- og Undervisningsministeriet og Kulturministeriet er også emner bestyrelsen har beskæftiget sig med.

IV.3. Sekretariatet

I 2011 blev det muligt at udvide lokalerne, så sekretariatet nu råder over hele etagen. Det har givet en ekstra arbejdsplads og et mødelokale/study. Det nye mødelokale/study giver dels en større fleksibilitet i mødevirksomheden, dels giver det bedre arbejdsmiljø i et kontorkontorlandskab, når der er mulighed for at gå afsides med telefonsamtaler, småmøder eller for at koncentrere sig om en større opgave.

Personalemæssigt har året været præget af længere fraværperioder i form af orlov, sygdom og barsel. Stine Höhwu-Christensen gik på barsel i december. Som barselsvikar for Stine blev Rikke Vium Madsen ansat pr. 1. november 2011.

Der er blevet arbejdet på at gøre sekretariatet mere robust og modstandsdygtigt over for udskiftninger mv. Derfor tilstræbes det bl.a., at der er mindst to kollegaer på hver opgave. Der lægges vægt på vidensdeling i sekretariatet, og der er udviklet en projektorganisering, som gør arbejdsprocesserne mere gennemsigtige.

Debatoplægget "Drastiske ændringer er nødvendige", som blev debatteret på repræsentantskabsmødet 2011.

2. Bestyrelsen, interne udvalg og arbejdsgrupper

Bestyrelsen

Formand Per Paludan Hansen,
LOF
- valgperiode: 2011-2013

Niels Glahn,
Folkehøjskolernes Forening i Danmark
- valgperiode 2010-2012

Næstformand Søren Eigaard,
Folkeuniversitetet
- valgperiode: 2011-2013

Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen
- valgperiode: 2011-2013

John Meinert Jacobsen,
AOF Danmark
- valgperiode 2010-2012

Otto Juhl Nielsen,
FOF
- valgperiode: 2010-2012

Ingolf Christensen,
DOF
- valgperiode 2010-2012

Flemming Jørgensen,
FDB
- valgperiode: 2011-2013

Bernhard Trier Frederiksen,
NETOP
- valgperiode: 2011-2013

Bestyrelsens sekretær:
Sekretariatsleder Trine Bendix Knudsen

Interne udvalg og arbejdsgrupper

Bestyrelsens Tipsudvalg

Søren Eigaard, Folkeuniversitetet
Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Flemming Jørgensen, FDB
Trine Bendix Knudsen, DFS
Flemming Gjedde, DFS

Udviklingspuljen, Bevillingsgruppen

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Per Paludan Hansen, LOF
Bernhard Trier Frederiksen, NETOP
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Trine Bendix Knudsen, DFS
Flemming Gjedde, DFS

VEU - Kontaktudvalg

Torben Dreier, FO (Netop)
Birthe Nørskov (LOF Midtjylland)
Lene Buerup (LOF)
Hans Pauli Christiansen, Voksenskolen i Albertslund (DOF)
Niels-Anton Svendsen, DOF
Rie Nielsen, Hovedstadens Ordblindeskole
Anne Marie Hannberg, SUKA (DOF)
Thomas Silkjær Nielsen, AOF Hvidovre
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Tine Sahlgren, FOF
Hafida Bouylud, AOF
Humaira Nasim, AOF
Agnethe Nordentoft, DFS
Stine Hohwü-Christensen, DFS
Rikke Vium Madsen, DFS

Realkompetencestyregruppe

Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Agnethe Nordentoft, DFS
Stine Hohwü-Christensen, DFS

Lokale Samråd arbejdsgruppe

Robin Kristiansen, DOF
Bent Jørgensen, LOF
Søren Hansen, FOF
Jette Kammer Jensen, AOF
Marlene Berth Nielsen / Henriette Corvinius, NETOP
Helle H. Bjerregård, DFS
Siv Bilsted Pedersen, DFS

Brobygningsnetværket

Axel Hoppe, Produktionsskoleforeningen
Christian Brøbech Legarth, Frie Fagskoler
Ejnar Bo Pedersen, Ungdomsskoleforeningen
Niels Glahn, Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Ole Borgå, Efterskoleforeningen
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Jette Kammer, AOF-Danmark
Michael Voss, DFS
Agnethe Nordentoft, DFS

Folkeoplysningens Kommunikationsnetværk (FoKo)

20 informations- og kommunikationsansvarlige fra 18 medlems- og partnerskabsorganisationer var ved årsskiftet tilsluttet netværket.

Arbejdsudvalg:

Martin Hansen, NETOP
Mette Kragh Faurholdt, Grænseforeningen
Michael Voss, DFS

Realkompetenceforum

Heri sidder en til to repræsentanter fra de medlemsorganisationer, der er interesseret i arbejdet.

Agnethe Nordentoft, DFS

Stine Hohwü-Christensen, DFS

Frivillighedsforum

Alle medlems- og partnerorganisationernes ansatte og frivillige inviteres til at deltage i netværksmøder. I 2011 har i alt 40 personer deltaget, fordelt på 12 forskellige organisationer.

Helle H. Bjerregård, DFS

Strategisk Forum

Alle medlemsorganisationers formænd og sekretariatsledere
Trine Bendix Knudsen, DFS

Netværket for kulturelle foreninger vedr. lokaler

Kristian Hald Jensen, DATS
Louise Broch, DAOS
Knud Lambaa, DAOS
Dina Gelfer-Jørgensen, DAOS
Peter Hansen, DAO
Susan Fazakerley, AKKS
Hanne Hauge, SLA
Gitte Thomsen, SLRTV
Trine Bendix Knudsen, DFS
Rikke Vium Madsen, DFS

Styregruppen for opfølgning på Folkeoplysningsloven og lokale samråd

Henrik Christensen, DOF
Per Paludan Hansen, LOF
Søren Eigaard, Folkeuniversitetet
Otto Juhl Nielsen, FOF
Bernhard T. Frederiksen, NETOP
Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
John Meinert Jacobsen, AOF-Danmark
Michael Voss, DFS
Helle H. Bjerregård, DFS
Trine Bendix Knudsen, DFS

3. Beretninger fra råd, nævn og udvalg

Ved seminarlærer
Laust Riis-Søndergaard,
Den frie Lærerskole
i Ollerup

Bibeskæftigelsesnævnet

Efter retsplejeloven består Bibeskæftigelsesnævnet af præsidenten for Højesteret (formand), præsidenterne for landsretterne, en retspræsidenter, en dommer indstillet af Den Danske Dommerforening, to repræsentanter for offentligheden indstillet af henholdsvis Dansk Folkeoplysnings Samråd og Rektorkollegiet. Efter indstilling fra Dansk Folkeoplysnings Samråd har jeg den ære af justitsministeren at være udpeget som offentlighedsrepræsentant. Jeg har for kort tid siden afløst Helga Koldby Christensen, formand for Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark, i nævnet. Jeg har derfor ikke deltaget i nævnets møder endnu, men i fire sager i alt har nævnet voteret ved mail-dialog. I 2012 er der indtil videre afsat fire møder i nævnet. Jeg har anvendt min første tid i nævnet til at sætte mig ind i dets arbejde og forpligtelser. Bibeskæftigelsesnævnet blev oprettet den 1. januar 2007 som led i en ny

regulering af dommeres bibeskæftigelse (lov nr. 537 af 8. juni 2006). Bibeskæftigelsesnævnet varetager en række opgaver vedrørende dommeres bibeskæftigelse, herunder behandling af ansøgninger fra dommere om tilladelse til at påtage sig fast indtægtsgivende bibeskæftigelse. Nævnets sekretariat-opgaver varetages af Højesteret. For så vidt angår nævnets praksis, vil jeg henvise interesserede til årsberetningen, der kan findes på nævnets hjemmeside www.domstol.dk/bibeskæftigelsesnaevnet.

Årsberetningen refererer kort samtlige sager, der har været behandlet i nævnet i løbet af året. Som offentlighedsrepræsentant vil jeg følge nævnets arbejde nært, så jeg som lægmand kan være godt rustet til møderne. Jeg vil også søge en tættere dialog med Dansk Folkeoplysnings Samråd, for at få afstemt forventningerne til offentlighedsrepræsentanter og drøftet med andre offentlighedsrepræsentanter, hvordan vi bedst forvalter vores opgaver.

Ved direktør
Otto Juhl Nielsen
FOF

Danmarks Evalueringsinstitut, EVA

EVA's repræsentantskab har til opgave at udtale sig om EVA's handlingsplaner, årsregnskab og årsberetning. Repræsentantskabet formulerer derudover, i deres årlige møder med hhv. EVA's bestyrelse og ledelse, temaer til EVA's ledelse som inspiration til det kommende års handlingsplaner. Repræsentantskabet er nedsat for en treårig periode, der følger EVA's bestyrelses beskikkelsesperiode. EVA's repræsentantskab består af personer udpeget iht. til gældende ministerielle demokratiske principper. DFS' repræsentation er

kategoriseret under repræsentationen for voksen- og efteruddannelsesområdet. EVA's handlingsplan opererer årligt totalt med små hundrede projekter for de næsten hundrede ansatte medarbejdere. Set i dette perspektiv udgør DFS' medlemmers direkte folkeoplysende interesseområder en lille del af projekterne.

Inden for voksen- og efteruddannelsesområdet har de primære indsatsprojekter de sidste år handlet om realkompetencevurderinger, e-læring, FVU-evaluering og VEU-center-evaluering. Se mere om EVA på www.eva.dk.

Ved næstformand
Anders Hind,
Dansk Amatør Teater Samvirke

Det Danske Kulturinstitut

Det Danske Kulturinstitut formidler kulturudveksling mellem Danmark og udlandet, dette er formuleret i vedtægternes § 2: "...i vekselvirkning med udlandet at oplyse om Danmarks kultur, kunst og samfundsliv til fremme af den mellemfolkelige forståelse samt til at fremme kendskabet til udenlandsk kultur i Danmark." DFS-repræsentationen er begrundet i vedtægternes § 6, stk. 2: "Til repræsentantskabet kan vælges institutioner, der beskæftiger sig med mellemfolkeligt samarbejde..." Det er med dette mandat, jeg siden marts 2011 har haft

plads i instituttets repræsentantskab og som sådan har deltaget i det årlige repræsentantskabsmøde i København den 30. maj 2011.

Som repræsentant er det spændende at følge med i instituttets mange aktiviteter, og jeg ser gode muligheder for, på sigt, at få den folkelige kultur og folkeoplysning endnu mere repræsenteret i instituttets mange spændende aktiviteter. Og jeg håber således også, at instituttet, i højere grad end det har været tilfældet i den forløbne periode, ser på de muligheder som et endnu tættere samarbejde med en organisation som DSF, vil kunne skabe.

Dommerudnævnelsesrådet

Dommerudnævnelsesrådet består af seks medlemmer. En højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter, indstillet af henholdsvis Kommunernes Landsforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Medlemmerne udpeges for fire år og kan ikke genudpeges. I perioden fra 1. marts 2011 har jeg været udnævnt af justitsministeren, efter indstilling af DFS, som den ene af de to offentlighedsrepræsentanter.

DUR, som Dommerudnævnelsesrådet ofte forkortes, blev oprettet den 1. juli 1999 som led i en større reform af domstolenes forhold. Formålet med DUR's etablering var at skabe et organ, som kunne bidrage til, at dommerrekrutteringen fik en bredere basis, således at dommerkorpset fra byretter over landsretter til Højesteret kom til at rumme en større erfaringsmæssig bredde. Med andre ord skal det søges at udbrede rekrutteringen, så den ikke i så høj grad afspejler den traditionelle vej, hvor dommere har baggrund som dommerfuldmægtige eller hentes i Justitsministeriet og dets institutioner. Endvidere var det ønsket, at man skulle opnå en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure.

Ønsket om en bredere rekruttering må dog ikke overskygge det helt naturlige sigte, at stillingerne skal besættes med de bedst kvalificerede ansøgere. Vægtningen mellem de forskellige hensyn er beskrevet i retsplejelovens paragraf 43,

Folkeuniversitetsnævnet

For mange mennesker er Folkeuniversitetet ligesom en stat i staten. Hvem, der overordnet styrer butikken, er der ikke mange, der kender til eller bekymrer sig om. Folkeuniversitetet leverer hvert år en lang række spændende og udviklende kurser og foredrag, hvor forskningens resultater bliver formidlet til den store brede del af den danske befolkning. Der er således også hvert år tusindvis af danskere, der på denne måde får stof til eftertanke, og som får mulighed for at kaste sig ud i en debat, som ellers ville være lukket land.

Folkeuniversitetet i universitetsbyerne udgør sammen med de næsten 100 komitéer rundt i landet det samlede tilbud til den danske befolkning om folkeoplysning på højt niveau. Disse enheder er driftssikre, selvkørende og meget selvstændige leverandører af dette produkt.

hvor der står: "Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund".

DUR mødes en gang om måneden bortset fra julimåned. Møderne varer som regel et sted mellem to og fem timer, afhængigt af hvor mange stillinger der skal besættes, og hvor mange ansøgere, der er indkaldt til samtale. Rådet tilstræber efter grundige drøftelser at nå frem til enighed om indstillingerne, som også i 2011 for samtlige indstillinger vedkommende er blevet fulgt af justitsministeren.

Om det lykkes at skabe en bredere rekruttering af landets dommere afhænger helt af, om der er velkvalificerede ansøgere med utraditionel baggrund, som søger de opslåede stillinger. Der er ikke tvivl om, at der er opmærksomhed omkring problematikken. Det har været vigtigt for os i DUR at præcisere, at et afslag på et konkret stillingsopslag ikke er en afvisning. Der er til visse stillinger rigtig mange kvalificerede kandidater, hvorfor det er helt normalt at søge igen. Dommerudnævnelsesrådets årsberetninger giver hvert år en grundig gennemgang af resultatet af årets udnævnelser og stillingsbesættelser

Selvstændigheden til trods er der også en udpræget lyst til samarbejde om en række praktiske ting. Dette samarbejde sættes på skinner i Folkeuniversitetsnævnet, som er øverste administrative myndighed for Folkeuniversitetet i Danmark. Herfra kan vi endnu engang melde om et fint træk på samme hammel, og det er dejligt at mærke, at store enheder gerne bøjer sig og oven i købet leverer gode bidrag til en fortsat udvikling af det samlede tilbud.

I 2011 har vi fx gennemført en række forbedringer på Folkeuniversitetets hjemmeside, som på én gang er blevet ført up to date. Den fremstår nu som en dynamisk og informativ del af Folkeuniversitetet og er på samme tid blevet gjort meget brugerrelateret og brugervenlig. Det er godt og måske også nødvendigt for fremtiden, at denne del af virksomheden bliver løftet væk fra stentavlealderen, og ud over at vi selv synes, at hjemmesiden er blevet god, så

Ved formand
Anne Birgitte Lundholt,
FOF

Ved formand
Ingolf Christensen,
DOF

kan vi også se, at antallet af besøgende på hjemmesiden er eksploderet. Det er garanteret til glæde for både brugerne af Folkeuniversitetets tilbud og for den komité eller den enhed, der står som arrangør.

Flere tilmeldinger giver større gennemførelsesprocent, og større gennemførelsesprocent giver øgede udgifter til afviklingen af kurserne (løn og rejse m.m.), og når aktiviteterne i 2011 skal gøres op i kroner og øre, står vi måske for første gang i mere end ti år i en situation, hvor det statslige tilskud ikke slår til. I de sidste mange år har det altid været sådan, at der hvert år kunne put-

tes en lille sum penge i en udviklingspulje, når alle aktiviteterne var betalt. Foran os ligger således en opgave, hvor vi skal finde ud af, hvor stor en del de enkelte enheder skal bære af det aktuelle under-skud. Det er i sandhed sjovere at være med til at sætte nye aktiviteter i gang via en udviklingspulje, men med den ånd, der hersker i Folkeuniversitetsnævnet, bliver denne opgave også løst på en måde, der signalerer ansvar og sammenhold.

Folkeuniversitetsnævnet glæder sig til fremtiden; til flere deltagere, til Roskilde igen kommer på Folkeuniversitetets landkort og til massevis af nye og spændende tilbud overalt i landet.

Ved generalsekretær
Niels Glahn,
Folkehøjskolernes Forening

Politiklagerrådet

Politiklagerrådet er øverste myndighed for Den Uafhængige Politiklagemyndighed og har det overordnede ansvar for myndighedens virksomhed.

Politiklagemyndigheden overtog 1. januar 2012 statsadvokaternes opgaver efter retsplejelovens kapitel 93 b med at undersøge og træffe afgørelse i sager om politipersonalets adfærd i tjenesten. Jeg er efter indstilling fra DFS udpeget af justitsministeren som et ud af fem medlemmer af Politiklagerrådet. Politiklagerrådet består af en formand, som skal være landsdommer, en advokat, en universitetsunderviser i retsvidenskab og to repræsentanter for offentligheden – hvoraf den ene er indstillet af Kommunernes Landsforening. Udpegningen, der

gælder fire år, skete formelt set den 1. juli 2011, men arbejdet i Politiklagerrådet kom først i gang sent hen på efteråret, og selve myndigheden gik først i gang med arbejdet den 1. januar 2012.

I skrivende stund (januar 2012) er der ikke meget at berette, idet den første tid er gået med ansættelse af ledende medarbejdere og drøftelse af principper for myndighedens arbejde. Det vil være et gennemgående tema i den første tid at få den uafhængige myndighed godt fra start, så både borgere og politi kan få tillid til dens arbejde. Det gælder både i forhold til selve sagsbehandlingen og sagsbehandlingstiden. Se mere på <http://politiklagemyndigheden.dk>.

Ved forretningsfører
John Meinert Jacobsen,
AOF Danmark

Pressenævnet

Pressenævnet består af seks personer foruden formand og næstformand. To repræsenterer redaktørerne, to repræsenterer journalisterne og to repræsenterer offentligheden. DFS udpeger pressenævnets offentlighedsrepræsentanter på bud fra justitsministeren. Alle medlemmer har en stedfortræder.

Pressenævnet har i 2011 haft forskellige principielle drøftelser. Mediernes stigende brug af sociale medier som kildemateriale til historier har været et varmt tema – og herunder fastlæggelse af kriterier for, hvor den rigtige grænse bør drages for mediernes anvendelse af informationer på de sociale medier. Præmissen har været at skelne mellem henholdsvis åbne og lukkede profiler, som et brugbart kriterium. Altså har en person en lukket profil, så kan materiale herfra pr. princip ikke anvendes. Det er så alligevel sket i flere tilfælde, og det har rejst en vedvarende debat om, hvorvidt der burde findes andre nuancer i grænsedragningen set i relation til et offentlighedskriterium. Folketingets

ombudsmand kom i en sag ind på samme emne og drog den konklusion, at såfremt en side er åben og såfremt en person har forholdsmæssigt mange "venner", så er det i begge tilfælde at betragte som et medie, hvis indhold kan blive offentligt tilgængeligt. Principperne herom vil Pressenævnet viderebearbejde i 2012.

Et andet tema har været en drøftelse af, hvorvidt pressenævnet skulle søge at stramme rammerne for, hvordan medierne berigtiger en fejl. Det har været et udtalt ønske fra DFS' repræsentanter, at berigtigelser skulle finde sted med en placering svarende til der, hvor fejlen/urigtigheden først blev bragt. I løbet af 2011 blev der langsomt lagt op til behandling af, hvorledes mediestøtten skal udloddes, og det gav anledning til en politisk drøftelse på Christiansborg af netop dette forhold. Socialdemokratiet og Venstre er enige om, at der bør strammes op om reglerne, således at de krænkede får en værdioprejsning, når dette er påkrævet. Emnet kræver formentlig mere politisk interesse i 2012, såfremt praksis skal ændres.

Et tredje tema har været om presse-nævnet skulle tage sager op af egen drift – herunder en skelen til om der kunne tages sager op af egen drift eller på vegne af personer, der ikke har en klar retslig interesse i den givne sag. Pressenævnet har ikke kutyme for at tage sager op af egen drift. Men der er flere sager i 2011, der giver anledning til at overveje, om der er områder, hvor Pressenævnet bør tage sager op. DFS' repræsentanter har ønsket at fremme det forhold, at nævnet tager sager op på eget initiativ. Emnet bliver aktualiseret af, at nærtstående personer til ofrene for nogle konkrete

Arbejdsgruppen til kortlægnings- og udredningsarbejdet vedrørende handlingsplanen for anerkendelse af realkompetencer på VEU-området mv.

Arbejdsgruppen blev nedsat i foråret 2011 med henblik på at belyse fire temaer i den tværgående handlingsplan for anerkendelse af realkompetencer på VEU-området. Baggrunden for handlingsplanen var EVA's evaluering af indsatsen på området og en efterfølgende høring. De fire temaer var:

- Vejlednings- og rådgivningsindsatsen før en realkompetencevurdering, RKV (før-fasen)
- Et bredere perspektiv i RKV-ordningerne, herunder erhvervs- og beskæftigelsessigte
- Kvalitetssikring
- Informationsindsatsen.

Arbejdsgruppen var sammensat af repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, VEU-uddannelsesinstitutionerne, folkeoplysningen og ministeriet, og den afsluttede sit arbejde med en rapport, der blev offentliggjort i november 2011. Jeg repræsenterede DFS i arbejdsgruppen og bidrog ud over møderne med omfattende skriftlige indlæg, med bistand og sparring fra DFS' sekretariat.

Der er gode takter i rapporten, som nok må ses som et udtryk for, hvad det er muligt at opnå på nuværende tidspunkt og ligeledes ses i forhold til det vilkår, at arbejdsgruppen ikke måtte komme med forslag, der vil give permanent øgede udgifter.

Et fingeraftryk, som det er lykkedes at få sat i rapporten, er, at den tager udgangspunkt i en god, helhedsorienteret model for processen for anerkendelse af realkompetencer, der synliggør alle relevante aktører – herunder folkeoplysningen.

Perspektivet i rapporten er generelt betydeligt bredere i forhold til dagens indsats og regelsæt, og rapporten har følgende anbefalinger, der mere eller mindre er på linje med DFS' politik på området:

- At der i højere grad anlægges et job-

familierelaterede tragedier ønsker, at pressenævnet tager visse mediers håndtering af disse sager op. Sagerne afvises i nævnet, idet de personer der klager, ikke har en egen retslig interesse i den konkrete sag. Skal pressenævnet tage sager op af egen drift, kræver det et politisk pres herfor og evt. nogle flere midler til nævnet, og desuden at der internt i nævnet skabes en større fælles forståelse for nødvendigheden af, at nævnet i nogle tilfælde tager sager op af egen drift.

og beskæftigelsesperspektiv, især i afklarings-, vejlednings- og rådgivningsfasen.

- At der udvikles et fleksibelt uddannelsesmål/modul, som giver mulighed for bredere afklaring, vejledning og rådgivning før en RKV. Dog går anbefalingen kun på at etablere et sådant tilbud i AMU-regi. DFS' forslag om et tilsvarende, men bredere forankret, modul er beskrevet i rapporten, men ikke som en fælles anbefaling.
- At styrke en løbende kvalitetsudvikling samt kompetenceudvikling af lærere, konsulenter mv. (diplomuddannelsesmodul).
- At det tværinstitutionelle og tværsektorielle samarbejde om RKV styrkes.
- At der sker bedre koordinering mellem relevante ministerier, så den enkelte møder en ensartet tilgang, uanset om vedkommende er beskæftiget eller ledig.
- At der iværksættes udviklingsarbejde på området.
- At informationsindsatsen styrkes.

En del af de forslag, jeg har arbejdet for undervejs, er beskrevet i rapporten, men er ikke med i de fælles anbefalinger. Det gælder bl.a.:

- Et nationalt sprogcertifikat for praktiske sprogfærdigheder baseret på den europæiske referenceramme for sprogkompetencer og konkret baseret på et redskab, som Studienskolen i København (DOF) har været med til at udvikle.
- Forskning med udgangspunkt i deltagerperspektiver med fokus på motivation og læring samt nødvendige didaktiske konsekvenser af RK-ankendelse i uddannelsessystemet.

Folkeoplysningens Dialogforum er blevet udnævnt til høringsinstans forud for forelæggelsen for undervisningsministeren – ved siden af de faste ministerielle råd. Sagen har dog endnu ikke været drøftet i Dialogforum.

Ved sekretariatsleder
Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen

Ved sekretariatsleder
Randi Jensen,
Daghøjskoleforeningen

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse, VEU-rådet

Rådet rådgiver undervisningsministeren om kortuddannedes uddannelsesbehov inden for især AMU-uddannelser, men også almen VEU. Rådet beskæftiger sig også med tværgående emner som eksempelvis realkompetencevurdering, FVU og vejledning. Det er domineret af arbejdsmarkedets parter og har stor indflydelse. Jeg repræsenterer folkeoplysningen og Foreningen af ledere ved Danskuddannelser (FLD) i VEU-rådet. Interesserede organisationer i baglandet modtager løbende information om arbejdet i rådet via DFS' sekretariat.

Jeg vil især fremhæve to sager, der har været på VEU-rådets dagsorden i det forgangne år, som særligt relevante for folkeoplysningen: Rapporten fra en arbejdsgruppe om tilbud til voksne tosprogede og rapport fra arbejdsgruppen vedr. den fremtidige realkompetenceindsats.

Arbejdsgruppen om tilbud til voksne tosprogede var nedsat på VEU-rådets initiativ. Folkeoplysningen og FLD var repræsenteret af Hannah Kjærgaard fra FLD. Rapporten kom i efteråret med en række anbefalinger, der er særdeles relevante for folkeoplysningen, især forslag, der går på at geare FVU til at tage bedre hånd om de over 50 % af FVU-deltagerne, der har andet modersmål end dansk.

Rapporten blev særdeles godt modtaget i VEU-rådet, som bakkede op om anbefalingerne i et brev til ministeren, der på sin side har kvitteret meget positivt, men henvist til, at opfølgning på forslagene

Rådet for Menneskerettigheder

I Rådet for Menneskerettigheder ("Rådet") drøftes de overordnede linjer for Institut for Menneskerettigheders (IMR) arbejde, og Rådet påser løbende instituttets aktiviteter, ligesom Rådet udpeger seks medlemmer til IMR's bestyrelse på i alt 13 medlemmer.

Til dette arbejde mødtes Rådet tre gange i 2011. Rådet er blevet inddraget i de mål, som IMR's direktion udstak for 2011: Særlig vægt fik udarbejdelse af ny strategi 2012-2015, herunder bl.a. ligebehandlingsstrategi, forskningsstrategi, internationalt menneskerettighedsarbejde og kommunikationsstrategi. Selvstændig vægt fik arbejdet med udarbejdelse af bidrag til FN's menneskerettighedseksamination af Danmark (Universal Periodic Review, UPR) samt koordinering af civilsamfundets bidrag til UPR-processen.

må afvente den evaluering af FVU, der kommer i løbet af foråret 2012.

Rapporten fra arbejdsgruppen om realkompetence blev ligeledes positivt modtaget i rådet, især for anbefalingerne om øget fokus på afklaring/vejledning og job-/kariereperspektiv samt tværgående indsætter, herunder kompetenceudvikling af medarbejdere involveret i RK-processen. Jeg bakkede i rådet op om retningen i anbefalingerne, men gav udtryk for min tvivl om, hvorvidt det kommer til at virke i praksis, idet de løsninger, der er skitseret, ikke i tilstrækkelig grad bryder med VEU-systemets institutionelle siloer. Der er for lidt opmærksomhed på at tilpasse uddannelserne/didaktikken til at tage højde for deltagerens realkompetence.

Ud over realkompetence og tosprogede koncentrerer jeg kræfterne om sager, der vedrører FVU og vejledning samt inddragelse af relevante folkeoplysende aktører i samarbejdet omkring VEU-centrene. Arbejdet i rådet i 2011 har i øvrigt været præget af den tidligere regerings nedskæringer på VEU-området med markante fald i aktiviteten på bl.a. AMU og VUC til følge.

Jeg oplever, at det i høj grad er relevant, at folkeoplysningen er repræsenteret i VEU-rådet, idet der i rådet i øvrigt er en tilbøjelighed til at fokusere snævert på perspektiver, der er bundet til først og fremmest AMU. Jeg fokuserer derfor generelt på, hvad der giver mening i et helhedsperspektiv for forskellige målgrupper samt på tværgående indsætter, som det felt, folkeoplysningen opererer i.

IMR's arbejde med strategi har året igennem været til diskussion i Rådet, og IMR er ved årets udgang nået betydeligt videre. Rådet har endvidere bifaldet IMR's arbejde med kortlægning af menneskerettigheder i Danmark. Redegørelsen forventes afsluttet i 2012 og offentliggjort i forbindelse med markering af IMR's 25 års jubilæum.

IMR's økonomi har gentagne gange været et emne for Rådets diskussion, og der har i sammenhæng med sagen om manglende opførsel i regnskabet 1997-2008 af tab i forbindelse med projektaktivitet været en åben og ligefrem drøftelse af problemerne. Rådet er blevet bekendtgjort både med IMR's henvendelse til Rigsrevisionen og engagementet af privat ekstern revisor i forbindelse med opklaring af sagen. Rådet har udtrykt betænkelighed over for Rigsrevisionens arbejde i forbindelse med sagen.

Ved sekretariatsleder
Bernhard Trier Frederiksen,
NETOP

Samarbejdsudvalget

Samarbejdsudvalget er et forum for uformel vidensudveksling og samarbejde for en række af de organisationer, der arbejder med folkeoplysning og foreningsliv. Samarbejdsudvalget består af repræsentanter for Danmarks Idrætsforbund (DIF), Dansk Firmaidrætsforbund (DFIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI), Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), AOF, DOF, FOF, LOF, NETOP, Fritid og Samfund og DFS. Undervisningsministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) sidder også med til

Søfartsstyrelsens udvalg vedr. fritidssejleruddannelserne

Søfartsstyrelsen har i 2011 udstedt følgende beviser inden for fritidssejleruddannelserne:

- Speedbådsbeviser: ca. 7.000
- Duelighedsprøver for fritidssejlere: ca. 3.000
- Beviser for bestået Yachtskipper af 3. grad: ca. 300
- Beviser for bestået Yachtskipper af 1. grad: ca. 30

Den forventede justering af Søfartsstyrelsens pensumkrav inden for de ovennævnte uddannelser blev ikke iværksat

Teknologirådet, bestyrelsen og repræsentantskabet

DFS er repræsenteret i Teknologirådet i både bestyrelsen og repræsentantskabet. I 2011 afløste Trine Bendix Knudsen Christine Sestoft som repræsentant i bestyrelsen. DFS har to repræsentanter i repræsentantskabet. Den ene er Helle H. Bjerregård og den anden Otto Juhl Nielsen, som afløste Marlene Berth Nielsen i 2011. På repræsentantskabsmødet i august blev der arbejdet med ideer til nye projekter. Kort tid efter kom den me-

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg vedrørende uddannelse

Undervisningsministeriets EU-specialudvalg har til opgave at informere relevante organisationer og institutioner om tiltag af uddannelsespolitisk art i EU-regi. Medlemmer af udvalget er offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer og interesseorganisationer, bl.a. Kommunernes Landsforening, Rektorkollegiet, Handelsskolerne, CVU, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, LO, DA, FTF, DSF, DUF og DFS.

EU-specialudvalget afholdt fire møder i 2011 (19/1, 27/4, 3/10 og 1/11). På møderne gav Undervisningsministeriet forud for Det Europæiske Råds møder

møderne. Udvalget mødes efter behov tre-fire gange om året og drøfter emner af fælles interesse, fx. lokaldemokrati, tipstilskud, nye regler, politiske initiativer o.l. Et hovedemne i 2011 har været de kommunale folkeoplysningspolitikker, der blev gjort obligatoriske med forårets revision af folkeoplysningsloven. Samarbejdsudvalget står bag en fælles guide til kommunerne, en række regionale møder om emnet i det tidlige efterår og hjemmesiden www.folkeoplysningspolitik.nu.

i 2011 på grund af andre presserende arbejdsopgaver i Styrelsen.

Søfartsstyrelsen foretager løbende rutinemæssige kontroller af prøveafviklingen inden for speedbåd og duelighed. Disse kontrolbesøg har i 2011 fortsat vist en positiv udvikling i vægtning af sejladsplanlægning ved den teoretiske duelighedsprøve.

Politiet vil fortsat foretage rutinemæssige kontroller af fritidsfartøjer til søs i 2012.

get overraskende orientering om, at der var indgået et bredt politisk forlig om at nedlægge Teknologirådet som et led i finansieringen af en større forskningsreserve. Efterårets arbejde i bestyrelsen har derfor især handlet om dels at tage stilling til afvikling af Teknologirådet, dels at forsøge at få videreført dele af Teknologirådets aktiviteter. Man kan læse mere om Teknologirådets arbejde - herunder de konkrete projekter og metoder mv. - på www.tekno.dk.

en orientering, om de sager, der var på dagsordenen.

Herudover har EU-specialudvalget sendt en række sager til høring blandt medlemmerne. DFS indsendte den 12/12 2011 høringssvar til EU-kommissionens forslag til forordning om etablering af programmet "Erasmus for all". Se høringssvar på www.dfs.dk.

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Ved underviser
Carsten Aagaard Rasmussen,
FOF

Ved sekretariatsleder
Trine Bendix Knudsen,
DFS

Ved organisationskonsulent
Flemming Gjedde,
DFS

Repræsentationer nationalt

Bibeskæftigelsesnævnet

Helga Kolby Kristiansen, Foreningen af Højskoler i Danmark
Suppleant: Laust Riis-Søndergaard, Den Frie Lærerskole
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2011-31. december 2016

Danmarks Evalueringsinstitut, repræsentantskabet

Otto Juhl Nielsen, FOF
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2009-31. december 2011

Det Danske Kulturinstitut, repræsentantskabet

Anders Hind, DATS
Udpeget: Februar 2011

Dommerudnævnelsesrådet

Finn Slumstrup, Grænseforeningen
Suppleant: Anne Birgitte Lundholt, FOF
Beskikkelsesperiode: 1. oktober 2008-28. februar 2011

Anne Birgitte Lundholt, FOF
Suppleant: Knud-Erik Therkelsen, Grænseforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2011-28. februar 2015

Folkeuniversitetsnævnet

Ingolf Christensen, DOF
Beskikkelsesperiode: 1. marts 2008-28. februar 2012

Følgegruppen for Nationalt Videncenter for Frie Skoler

Siv Bilsted Pedersen, DFS
Suppleant: Agnethe Nordentoft, DFS
Udpeget: Efterår 2010

Pressenævnet

Marianne Druedahl, LOF
Stedfortræder: Otto Juhl Nielsen, FOF

John Meinert Jacobsen, AOF Danmark
Stedfortræder: Karsten Kolding, FDB
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2008-31. december 2011

Rådet for Menneskerettigheder

Bernhard Trier Frederiksen, NETOP
Udpeget: Januar 2009

Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-Rådet)

Randi Jensen, Daghøjskoleforeningen
Beskikkelsesperiode: 1. januar 2009-31. maj 2011
Genudpeget til perioden: 1. juni 2011-31. maj 2015

Samarbejdsudvalget mellem oplysningsforbundene, DUF, Idrætten, KL, Undervisningsministeriet og DFS

Trine Bendix Knudsen
Udpeget: 1. november 2010

Søfartsstyrelsens Fritidssejlerudvalg

Carsten Aagaard Rasmussen, FOF
Udpeget: 2007

Teknologirådet, bestyrelsen

Christine Sestoft, DFS
Beskikkelsesperiode: maj 2010-maj 2011
Trine Bendix Knudsen, DFS
Beskikkelsesperiode: 1. juni 2011-31. maj 2014

Teknologirådet, repræsentantskabet

Marlene Berth Nielsen, NETOP
Beskikkelsesperiode: maj 2008-juni 2011

Otto Juhl Nielsen, FOF
Beskikkelsesperiode: juni 2011-maj 2014
Helle H. Bjerregård, DFS
Beskikkelsesperiode: oktober 2010-oktober 2013

Undervisningsministeriets EU-Specialudvalg

Flemming Gjedde, DFS
Udpeget: 2004

Repræsentant i internationale organisationer

European Association for the Education of Adults, EAEA

Flemming Gjedde, DFS. Udpeget: 2004

International Council for Adult Education, ICAE

Flemming Gjedde, DFS. Udpeget: 2004

Internationale tillidsposter

Medlem af EAEA's bestyrelse

Per Paludan Hansen. Valgt: 2008, genvalgt 2011

Medlem af styregruppen for InfoNet Adult Education

Michael Voss. Valgt: 2009

Medlem af NVL's Netværk for Validering

Stine Hohwü-Christensen. Valgt: 2010

Medlem af Styrelsen for International Uddannelsesgodkendelsesudvalg for Livslang Læringsprogrammet

Agnethe Nordentoft. Valgt: 2007

DFS er medlem af den europæiske organisation for voksenuddannelse, EAEA.

DFS' formand, Per Paludan Hansen sidder i EAEA's bestyrelse og blev i 2011 valgt som 'vicepresident'.

4. Medlemsorganisationer (2011)

---

1. AOF Danmark
Teglværksgade 27, 1. sal, 2100 København Ø
41 88 77 70 – aof@aof-danmark.dk – www.aof-danmark.dk
2. Atlantsammenslutningen
Ryvangs Allé 1, bygning 5, 2100 København Ø
39 27 19 44 – atlant@atlant.dk – www.atlant.dk
3. Daghøjskoleforeningen
Gammel Kongevej 39 G, 2.th., 1610 København V
33 33 06 66 – foreningen@daghøjskoler.dk – www.daghøjskoler.dk
4. Dansk Amatør Orkesterforbund, DAO
c/o Peter Hansen, Vestergade 29 A, 1. tv., 4600 Køge
info@daonet.dk – www.daonet.dk
5. Dansk Amatørorkester Samvirke, DAOS
Louise Broch, Medelbyvej 56, 2610 Rødovre
tlf: 36 70 42 52 – formand@daos.dk – www.daos.dk
6. DATS, Landsforeningen for Dramatisk Virksomhed
Jernbanegade 5, 6230 Rødekro
74 65 11 03 – dats@dats.dk – www.dats.dk
8. Dansk Kvindesamfund
Niels Hemmingsensgade 10, 1153 København K
33 15 78 37 – sekretariat@danskkvindesamfund.dk – www.kvindesamfund.dk
9. Dansk Oplysnings Forbund, DOF
Løngangsstræde 25, 4, 1468 København K
70 20 60 20 – post@danskoplysning.dk – www.danskoplysning.dk
10. Demokrati i Europa, Oplysningsforbundet DEO
Nordkystvejen 2 F, 8961 Allingåbro
70 26 36 66 – info@deo.dk – www.deo.dk
11. Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2. sal, 1463 København K
33 12 86 80 – info@efterskoleforeningen.dk – www.efterskole.dk
12. FDB
Vallensbæk Torvevej 9, 2620 Albertslund
39 47 00 00 – fdb@fdb.dk – www.fdb.dk
13. FN-Forbundet
Store Kongensgade 36, 4. th., 1264 København K
33 46 46 90 – fnforbundet@una.dk – www.una.dk
14. Folk og Forsvar
Nørre Voldgade 27A, 1358 København K
33 14 79 00 – folkogforsvar@fkfr.dk – www.folkogforsvar.dk
15. Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Nytorv 7, 1450 København K
33 36 40 40 – kontor@ffd.dk – www.ffd.dk
16. Folkekirkens Ungdomskor
Maria Winther Jørgensen, Frederiksgade 78 C, 8000 Århus C
21 79 35 31 – fuk@fuk.dk – www.fuk.dk
17. FOF
Peder Skrams Gade 5, 1. sal, 1054 København K
33 14 20 26 – info@fof.dk – www.fof.dk

-
18. Folkeuniversitetet
Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M
65 50 27 27 – sej@fu.dk – www.folkeuniversitetet.dk
  19. Folkevirke
Niels Hemmingsens Gade 10, 3., 1153 København K
33 32 83 11 – folkevirke@folkevirke.dk – www.folkevirke.dk
  20. Frie Fagskoler
Vartov, Farvergade 27D, 3. sal, 1463 København K
33 11 12 91 – hej@friefagskoler.dk – www.friefagskoler.dk
  21. Foreningen Norden
Malmøgade 3, 2100 København Ø
35 42 63 25 – landskontoret@foreningen-norden.dk – www.foreningen-norden.dk
  22. Fritid og Samfund
Skt. Nicolaus Gade 2, 8000 Århus C
86 18 26 27 – fritid@fritid-samfund.dk – www.fritid-samfund.dk
  23. Grundtvigsk Forum
Vartov, Farvergade 27, 1463 København K
33 73 28 00 – vartov@vartov.dk – www.vartov.dk
  24. Grænseforeningen
Peder Skrams Gade 5, 1054 København K
33 11 30 63 – info@graenseforeningen.dk – www.graenseforeningen.dk
  25. Grøn Hverdag
Bispebjerg Bakke 8, 2400 København NV
33 15 33 45 – gronhverdag@mail.dk – www.gronhverdag.dk
  26. Kvindernes U-landsudvalg
Aldersrogade 6 E, st., 2100 København Ø
33 15 78 70 – kulu@kulu.dk – www.kulu.dk
  27. LOF
Skelmosevej 10, 2500 Valby
33 21 86 80 – lof@lof.dk – www.lof.dk
  28. Mellempøkeligt Samvirke
Fælledvej 12, 2200 København N
77 31 00 00 – ms@ms.dk – www.ms.dk
  29. NETOP
Gammel Kongevej 39 G, 1.sal, 1610 København V
33 93 00 96 – info@netoplysning.dk – www.netoplysning.dk
  30. Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis
Ærtevej 120, Egense, 5700 Svendborg
62 24 43 24 – eco-net@eco-net.dk – www.eco-net.dk
  31. Produktionsskoleforeningen
Dæmningen 33, 2. tv., 7100 Vejle
75 82 20 55 – psf@psf.nu – www.psf.nu
  32. Sammenslutningen af Lokalkiver
Andkærvej 19, 7100 Vejle
75 84 08 98 – sla@lokalarkiver.dk – www.danskearkiver.dk
  33. Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i Danmark
Søndergade 12, 3. sal, Postboks 1221, 9100 Aalborg
98 13 96 81 – slrtv@slrtv.dk – www.slrtv.dk
  34. Socialistisk Folkeoplysningsforbund
Blegdamsvej 24 A, 2200 København N
35 35 84 64 – sfof@sfof.dk – www.sfof.dk

Partnerorganisationer tilknyttet Samrådet i henhold til vedtægterne § 5. (2011)

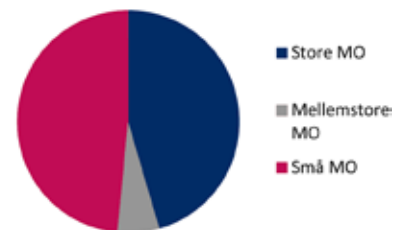
1. AFS Interkultur
Nordre Fasanvej 111, 2000 Frederiksberg
38 34 33 00 – afs.interkultur@afs.org – www.afs.dk
2. Amatørernes Kunst og Kultur Samråd
Vartov, Farvergade 27 D, 2. sal, 1463 København K
24 62 46 24 – akks@pc.dk – www.akks.dk
3. Danmarks Biblioteksforening
Vartov, Farvergade 27D, 2. sal, 1463 København K
33 25 09 35 – dbf@dbf.dk – www.dbf.dk
4. Den Frie Lærerskole
Svendborgvej 15, Ollerup, 5762 Vester Skerninge
62 24 10 66 – dfl@dfl-ollerup.dk – www.dfl-ollerup.dk
5. Det Danske Kulturinstitut
Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 København K
33 13 54 48 – dankultur@dankultur.dk – www.dankultur.dk
6. Komiteen for Sundhedsoplysning
Classensgade 71, 5. sal, 2100 København Ø
35 26 54 00 – kfs@sundkom.dk – www.sundhedsoplysning.dk
7. Kulturelle Samråd i Danmark
Vartov, Farvergade 27 D, 3. sal, 1463 København K
33 93 13 26 – kulturellesamraad@kulturellesamraad.dk – www.kulturelle
samraad.dk
8. Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
Frederiksborggade 5 A, 3. sal, 1360 København K
33 93 21 19 – lu@lus.dk – www.lus.dk
9. Ungdomsskoleforeningen
Rugårdsvej 9 B, 5000 Odense C
66 14 91 49 – ung@ungdomsskoleforeningen.dk – www.ungdomsskolefor
eningen.dk

Medlemsorganisationerne
med angivelse af antal delegerede pr. 1. januar 2012

1.	AOF Danmark	3
2.	Atlantsammenslutningen	1
3.	Daghøjskoleforeningen	2
4.	Dansk Amatør Orkester Samvirke	1
5.	Dansk Amatør Orkesterforbund	1
6.	Dansk Amatør Teater Samvirke	3
7.	Dansk Kvindesamfund	1
8.	Dansk Oplysnings Forbund - DOF	3
9.	Demokrati i Europa	1
10.	Efterskoleforeningen	3
11.	FDB	3
12.	FN-Forbundet	1
13.	Folk og Forsvar	1
14.	Folkehøjskolernes Forening i Danmark	3
15.	Folkekirkens Ungdomskor	2
16.	FOF	3
17.	Folkeuniversitetet	3
18.	Folkevirke	1
19.	Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler	1
20.	Foreningen Norden	3
21.	Fritid og Samfund	1
22.	Grundtvigsk Forum	3
23.	Grænseforeningen	3
24.	Grøn Hverdag	1
25.	Kvindernes U-lands Udvalg	1
26.	LOF	3
27.	Mellempøkeligt Samvirke	3
28.	NETOP	3
29.	Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis	1
30.	Produktionsskoleforeningen	3
31.	Sammenslutningen af Lokalarbiver	1
32.	Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer i DK	1
33.	Socialistisk Folkeoplysningsforbund	1

**33 medlems-
organisationer (MO)**

5. Vedtægter for Dansk Folkeoplysnings Samråd

Navn

§ 1

Navn: Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS)

stk. 2. Samrådets hjemsted er København.

Formål

§ 2

Samrådet ser det som folkeoplysningsens formål at bidrage til den enkeltes per-sonlige dannelse og uddannelse, og at medvirke til sikring og udvikling af demokratiet. Folkeoplysningen skal gennem sine mangeartede folkeoplysende aktiviteter fremme borgernes medbestemmelse, medansvar og aktive engagement i samfundets udvikling. Folkeoplysningen skal medvirke til at sikre borgernes kendskab til ret-tigheder og pligter og medvirke til at øge borgernes almenviden og deltagelse i et samfund med frihed, ligestilling og demokrati.

Stk. 2 Samrådet arbejder for:

- at samle de landsorganisationer, der i formål og aktivitet kan tilslutte sig Samrådets formål
- at støtte det folkeoplysende arbejde, der kan rummes indenfor formålet
- at styrke samarbejdet på tværs af medlemsorganisationerne
- at varetage folkeoplysningsens fælles interesser overfor myndigheder, beslutningstagere etc.

stk. 3. Enhver medlemsorganisation bevarer sin fulde og hele selvstændighed, og Samrådet kan ikke anfægte de enkelte medlemsorganisationers uafhængighed.

Medlemmer

§ 3

Som medlemsorganisationer kan optages landsdækkende organisationer, hvis ho-vedformål og hovedaktivitet er folkeoplysning. Ved landsdækkende forstås at organisa-tionen skal have lokal fysisk forankring og have folkeoplysende aktiviteter i alle landets 5 regioner. Aktiviteterne skal være iværksat af landsorganisationen eller dennes lokale foreninger/institutioner. En medlemsorganisation skal have foreningsstruktur og suveræ-nitet (egne vedtægter, eget budget og eget regnskab).

stk. 2. Udelukkede som medlemmer er: Interesseprægede organisationer, idrætslige organisationer og idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier, samt kommercielle organisationer.

Paraplyorganisationer kan ikke opnå medlemskab. De nærmere afgrænsninger og uddybninger vedr. medlemskabs-optagelse fastsættes i en vedtagelse, der optages som bilag til vedtægterne.

stk. 3. Optagelse som sker pr. 1. januar, kan ske efter skriftlig henvendelse med dokumentation for opfyldelse af bestemmelserne jf. stk. 1, inden foregående års udgang. Repræsentantskabsmødet er besluttende om optagelse af medlemmer efter begrundet indstilling fra Samrådets bestyrelse, med angivelse af kategori, jf. § 4, stk. 2.

stk. 4. Udmeldelse skal ske skriftligt med 1/2 års varsel til 1. januar.

stk. 5. En medlemsorganisation har pligt til at oplyse Samrådet om forhold i organisatio-nens virksomhed eller struktur, der kan drage medlemskabet i tvivl (jf. stk. 1 og 2).

stk. 6. Drages en organisations medlemskab i tvivl, skal sagen forelægges førstkommande repræsentantskabsmøde til afgørelse efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 7. Repræsentantskabsmødet kan med 2/3 af de fremmødte delegeredes stemmer ekskludere en medlemsorganisation, der ikke overholder reglerne for medlemskab.

Kontingent

§ 4

Samrådets medlemmer betaler et kontingent til Samrådets virksomhed.

stk. 2. Kontingentet opkræves efter tre takster således:

- a. Store medlemsorganisationer (3 delegerede med hver 1 stemme).
- b. Mellemstore medlemsorganisationer (2 delegerede med hver 1 stemme).
- c. Små medlemsorganisationer (1 delegeret med 1 stemme).

Kategoriseringen og ændring af kategorisering godkendes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

stk. 3. Samrådets forenings- og regnskabsår er 1. januar - 31. december.

stk. 4. Kontingent fastsættes årligt af repræsentantskabet for næste regnskabsår.

stk. 5. Kontingentet forfalder til betaling pr. 1. januar og skal være betalt inden 1. april, da medlemsrettighederne ellers bortfalder. Retten til at genopnå med-

lemsrettighederne uden en ny behandling af medlemskab (jf. § 3, stk. 3) ophører, hvis medlemsorganisationen står i restance for to kontingentperioder.

Andre organisationer m.v.

§ 5

Bestyrelsen kan beslutte i Samrådets arbejde at inddrage organisationer, der arbejder med folkeoplysning, men som ikke opfylder medlemskravene.

stk. 2. Bestyrelsen kan beslutte at inddrage institutioner, organisationer eller enkeltpersoner med tilknytning til folkeoplysning i Samrådets arbejde.

stk. 3. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for forskellige former for tilknytning til Samrådets arbejde, herunder betalingssatser.

Repræsentantskabet

§ 6

Repræsentantskabet er Samrådets øverste myndighed.

stk. 2. Der afholdes ordinært repræsentantskabsmøde hvert år i april måned.

stk. 3. Repræsentantskabet indkaldes af bestyrelsen med mindst 8 ugers varsel ved brev til medlemsorganisationerne med angivelse af foreløbig dagsorden.

stk. 4. Repræsentantskabets dagsorden skal mindst indeholde følgende punkter:

- a. Valg af dirigent.
- b. Valg af repræsentantskabsmødese-kretær.
- c. Valg af stemmetællere.
- d. Beretning.
- e. Regnskab.
- f. Fastsættelse af kontingent.
- g. Indkomne forslag.
- h. Valg.
- i. Eventuelt.

stk. 5. Forslag, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 4 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 6. Medlemsorganisationerne skal senest 4 uger før repræsentantskabsmødet meddele sekretariatet navne på deres delegerede.

stk. 7. Endelig dagsorden bilagt eventuelt indkomne forslag, det reviderede regnskab, beretning og motiveret forslag til kontingent udsendes til medlemsorganisationerne senest 3 uger før repræsentantskabsmødets afholdelse.

stk. 8. Ekstraordinært repræsentantskabsmøde kan indkaldes med 2 ugers varsel og skal afholdes, såfremt mindst

20 pct. af medlemsorganisationerne kræver det med angivelse af motiveret dagsorden.

stk. 9. Repræsentantskabet består af delegerede udpeget af medlemsorganisationerne med respektive antal delegerede, jf. § 4, stk. 2. Repræsentantskabet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af de delegerede er mødt frem.

stk. 10. Repræsentantskabets møder er i øvrigt åbent for andre repræsentanter fra medlemsorganisationerne og tilknyttede jf. § 5, samt gæster.

stk. 11. En medlemsorganisation er kun berettiget til at deltage i repræsentantskabet med delegerede, såfremt den har indbetalt kontingent til DFS i det regnskabsår, hvori repræsentantskabsmødet afholdes.

stk. 12. Bestyrelsen består af 9 medlemmer.

stk. 13. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:

- i ulige år: Formand samt 4 bestyrelsesmedlemmer.

- i lige år: 4 bestyrelsesmedlemmer.

stk. 14. Bestyrelsesmedlemmernes valgperiode er 2 år, og alle valg har virkning fra repræsentantskabsmødet.

stk. 15. Ved varigt forfald i bestyrelsen udpeger den medlemsorganisation, hvorfra bestyrelsesmedlemmet var delegeret, et nyt bestyrelsesmedlem, som fungerer til først-kommende ordinære repræsentantskabsmøde, hvor der finder nyvalg sted.

stk. 16. På det ordinære repræsentantskabsmøde vælges af og blandt de delegerede:

- i ulige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.

- i lige år: 1 kritisk revisor for 2 år samt 1 kritisk revisorsuppleant for 2 år.

Repræsentantskabet vælger årligt revisions-selskab.

stk. 17. Såfremt en medlemsorganisation melder sig ud eller ophører med at eksistere, kan en person valgt som repræsentant fra denne organisation ikke længere besidde et tillids-hverv i eller repræsentere Dansk Folkeoplysnings Samråd.

stk. 18. Alle valg og beslutninger sker ved simpelt stemmeflertal blandt de afgivne stemmer, dog ikke ved afstemning om Samrådets opløsning, jf. § 10, stk. 1. Blanke stemmer medregnes ikke.

stk. 19. Ved stemmelighed bortfalder forslaget, dog ikke ved omvalg, jf. stk.20.

stk. 20. Såfremt der opstår stemmelighed ved valg, foretages omvalg blandt de personer, der har opnået stemmelighed. Såfremt der atter opstår stemmelighed afgøres valget ved lodtrækning.

stk. 21. Såfremt én delegeret ønsker skriftlig afstemning, skal denne ske skriftligt.

stk. 22. Der udarbejdes beslutningsreferat af repræsentantskabsmødet, som udsendes til medlemsorganisationer og tilknyttede, jf. § 5.

Bestyrelsen

§ 7

Bestyrelsen konstituerer sig med næstformand.

stk. 2. Hvis formanden har varigt forfald, indtræder næstformanden som formand. Bestyrelsen konstituerer sig herefter på ny.

stk. 3. Bestyrelsen er Samrådets øverste myndighed mellem repræsentantskabsmøderne. Formanden tegner Samrådet, men tegningsretten kan delegeres.

stk. 4. Bestyrelsen kan antage lønnet medhjælp.

stk. 5. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i det omfang, den finder det nødvendigt. Bestyrelsen fastsætter udvalgets kommissorium og beføjelser. Bestyrelsen kan udpege udvalgets formand.

stk. 6. Bestyrelsen samles til møde på formandens foranledning, eller når mindst fire bestyrelsesmedlemmer kræver det med angivelse af motiveret dagsorden. I sidste tilfælde skal mødet afholdes senest 2 uger efter, at begæringen er fremsat.

stk. 7. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst fem bestyrelsesmedlemmer er til stede. Beslutningen træffes med simpelt stemmeflertal. Ved stemmelighed bortfalder forslaget.

stk. 8. Der udarbejdes beslutningsreferat af bestyrelsesmøderne.

stk. 9. Samrådet udreder udgifterne ved bestyrelsesarbejdet.

stk. 10. Udgifter ved deltagelse i Samrådets arbejde ud over det i § 7, stk. 8 nævnte, udredes af de enkelte medlemsorganisationer, med mindre bestyrelsen beslutter andet.

stk. 11. Med de i denne paragraf fastsatte begrænsninger bestemmer bestyrelsen selv sin forretningsorden.

Sekretariatet

§ 8

Bestyrelsen ansætter og afskediger sekretariatslederen. Bestyrelsen ansætter og afskediger sekretariatets øvrige personale efter indstilling fra sekretariatslederen.

stk. 2. Sekretariatslederen er ansvarlig over for bestyrelsen for sekretariatets virksomhed.

Vedtægtsændringer

§ 9

Nærværende vedtægter kan kun ændres af repræsentantskabet på et møde.

stk. 2. Forslag til vedtægtsændringer skal være bestyrelsen i hænde to måneder før afholdelsen af repræsentantskabsmødet. Forslag til vedtægtsændringer skal udsendes senest 8 uger før repræsentantskabsmødet.

stk. 3. Vedtagelse af vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal på repræsentantskabsmødet.

Opløsning

§ 10

Samrådet kan kun opløses efter vedtagelse på to på hinanden følgende repræsentantskabsmøder. På det første repræsentantskabsmøde, der skal indkaldes med mindst 8 ugers varsel, kræves mindst ¾ flertal, for at forslaget er vedtaget.

stk. 2. Såfremt der på et repræsentantskabsmøde måtte være flertal, jf. stk. 1, skal der mindst 4 uger og højst 12 uger efter denne beslutning indkaldes til et nyt repræsentantskabsmøde med mindst 3 ugers varsel. På dette repræsentantskabsmøde er forslaget om opløsning vedtaget, såfremt det opnår simpelt flertal blandt de afgivne stemmer. Der skal samtidig træffes beslutning om anvendelse og afvikling af Samrådets eventuelle midler, som skal gå til formål, der styrker den frie folkeoplysning.

stk. 3. Bestyrelsen forestår Samrådets likvidation.

Ikrafttræden

§ 11

Vedtægterne trådte i kraft pr. 1. januar 2005. For eksisterende medlemsorganisationer gælder bestemmelserne i § 3, stk. 1 og stk. 2, 2. punktum dog først fra 1. januar 2007. Opdelingen i 3 medlemskategorier § 4, stk.2 samt Bilag til vedtægterne (se ne-

---

denfor) er gældende fra 1. januar 2007.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 24. april 2006.

Naser Khader, Formand
Peter Jon Larsen, Dirigent
Christel Schaldemose, Repræsentantskabsmødesekretær

Bilag 1 til Dansk Folkeoplysnings Samråds vedtægter.

§ 1

Bilaget er en uddybning af hvilke typer medlemsorganisationer, der kan optages som medlemmer. Sigtet med bilaget er at adskille den uddybende fortolkning af medlemsdefinitionen fra selve vedtægten, for på den måde at fremtidssikre vedtægterne. Og samtidig at gøre det muligt at tilpasse fortolkningen af medlemsdefinitionen til den udvikling, der finder sted i foreningslivet og i "tidsånden", dvs. i de politiske og økonomiske rammebetingelser, uden at det kræver vedtægtsændringer. Vedtægterne står altid over bilaget. Fortolkninger kan ikke være i modstrid med vedtægterne.

§ 2

Udelukkede som medlemmer er:
Interesseprægede organisationer (som f.eks. fagforbund, lærer- og fagsammen-

slutninger og erhvervs-organisationer), idrætslige, faglige, sygdomsbekæmpende organisationer, patientforeninger, hobby- eller serviceorganisationer, idébestemte ungdomsorganisationer, politiske partier samt kommercielle organisationer.

stk. 2: Med interesseprægede forstås: Foreninger, hvor selve påvirkningen og interessevaretagelsen af foreningens sag står højere end ideen om oplysning, debat og demokratiengagement. Oplysning vil typisk være en del af virksomheden, men hovedvirksomheden er at fremme en bestemt sag.

§ 3

Paraplyorganisationer kan ikke opnå medlemskab. En paraplyorganisation forstås som en organisation, der som medlemmer har andre landsorganisationer, og hvis formål er at være fællesrepræsentation.

En medlemsorganisations afdelinger/medlemsinstitutioner kan heller ikke være medlemmer.

§ 4

Bilaget vedtages og ændres af repræsentantskabet efter samme regler som gælder for vedtægtsændringer, jf. vedtægternes § 9. Bestyrelsen skal senest hvert 5. år fremlægge papiret til vedtagelse på repræsentantskabsmødet.

6. Forretningsorden - repræsentantskabsmødet

---

§ 1

Samrådets repræsentantskabsmøder gennemføres i overensstemmelse med vedtægternes § 6.

§ 2

Ved simpelt stemmeflertal forstås flest stemmer af de afgivne stemmer, dvs. blanke stemmer medregnes ikke.

§ 3

Valg af dirigent. Valget forestås af Samrådets formand og sker efter reglerne om simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Dirigentens rolle er at etablere talerli-ster samt at disponere debatterne på en måde der sikrer, at de får et logisk forløb. I øvrigt skal dirigenten tilse, at reglerne i § 12 overholdes.

§ 4

Valg af stemmetællere og repræsen- tantskabsmødesekretær. Dirigenten er bemyndiget til at foretage det nødveni-ge skøn over, hvem af de foreslåede, der vælges. Hvis en afstemning kan spares, må dirigenten godt fravige det foreslå-ede antal af stemmetællere.

§ 5

Beretning. Godkendelse af beretninger kræver simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Evt. resolutioner og repræsentant- skabsmødeudtalelser behandles under punktet om beretninger.

§ 6

Aflæggelse af regnskab. Der aflægges regnskab for Samrådets drift. Der stem- mes om godkendelse af regnskabet. Ved afstemningen kræves simpelt stemme- flertal, jf. § 2.

§ 7

Forelæggelse af forslag til kontingent. Forslag stilles på baggrund af bestyrel- sens vedtagne budget. Ved afstemning om kontingent anvendes simpelt stem- meflertal, jf. § 2.

§ 8

Forelæggelse af indkomne forslag. Dirigenten giver ordet til forslagsstil- leren eller en repræsentant for for- slagsstilleren, som kan give en mundtlig redegørelse for forslagets baggrund og intentioner. Afstemning om indkomne forslag sker ved anvendelse af simpelt stemmeflertal, jf. § 2.

§ 9

1. Valg af formand.
2. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
3. Valg af kritisk revisor og kritisk revi- sorsuppleant.

4. Valg af revisionselskab.

Der henvises til vedtægternes § 6. Så- fremt der til et valg kun er stillet for- slag om én kandidat, bortses fra denne bestemmelse, idet kandidaten erklæres for valgt uden afstemning.

§ 10

Eventuelt. Med mindre der foreligger en godkendelse af repræsentantska- bet af, at resolutionsforslag og/eller repræsentantskabsmødeudtalelser kan færdigbehandles under dette punkt, giver dagsordenpunktet ikke anledning til nogen handling, der er bindende for Samrådet.

§ 11

Afslutning af repræsentantskabsmødet. Repræsentantskabsmødet afsluttes af Samrådets formand.

§ 12

Regler om tildeling af ordet. Enhver, der begærer ordet, gør dette gældende over for dirigenten ved til denne at aflevere meddelelse med sit navn, medlemsorga- nisation og evt. emne. De enkelte mø- dedeltagere tildeles ordet i den række- følge, som indtegningen og rækkefølgen af emner tilsiger. Enhver kan få ordet til forretningsorden uden om den etable- rede talerliste.

Ordet til forretningsordenen kan tildeles i følgende tilfælde:

- for at stille forslag om dirigentens afsættelse,
- for at stille forslag om afslutning af debatten,
- for at stille forslag om afstem- ning,
- for at stille forslag om nedsættelse af udvalg,
- for at stille forslag om udsættelse af en sag,
- for at stille forslag om at gå videre til næste punkt på dagsordenen,
- for at stille forslag om at taletiden begrænses,
- for at stille forslag om, at repræ- sentantskabsmødet suspenderes for en bestemt periode/tid.

Forslag til forretningsorden skal ufor- tøvet stilles til afstemning. Ved afstem- ningen anvendes simpelt stemmeflertal, jf. § 2. Såfremt ordet til forretningsor- den anvendes til andet end de ovenfor nævnte formål, fratager dirigenten taleren ordet, og han/hun indgår i den etablerede talerliste. Under talerrækken kan dirigenten tildele ordet for en kort bemærkning, der enten kan være formet som en berigtigelse eller en replik. Ved ethvert debatpunkts afslutning giver di-

---

rigenten forslagsstilleren lejlighed til en afsluttende bemærkning, inden forsamlingen forlader punktet eller går over til afstemning.

§ 13

Regler om valg af personer. Ved stemmeafgivning skal der anføres kandidatnavne i et antal svarende til antal ledige poster, i modsat fald erklæres stemmesedlen for ugyldig.

§ 14

Regler om repræsentantskabsmødets offentlighed. Repræsentantskabsmødet kan, efter indstilling fra bestyrelsen, beslutte at der kan indbydes gæster til overværelse af mødet. Under begrebet gæster henregnes også repræsentanter for pressen.

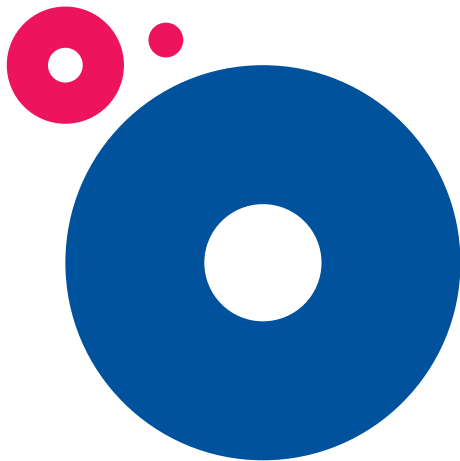
§ 15

Regler om stemmeret og taleret. I henhold til vedtægterne § 6, stk. 9, har alle delegerede fra medlemsorganisationer taleret og stemmeret. Tilknyttede organisationer jf. vedtægterne § 5 har taleret.

Således vedtaget på repræsentantskabsmødet den 12. april 2005.

Eva Møller, Formand
Peter Jon Larsen, Dirigent
Christel Schaldemose, Repræsentantskabsmødesekretær

Dansk
Folkeoplysnings
Samråd